

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEPHONE: (312) 585-0500

VOL LXXII

Kaina 15 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, RUGPIŪTIS — AUGUST 19, 1977

Nr. 194

Iš "Aušros" Nr. 6 (46)

Gudijos lietuviai ir retoromanai

"Steigiami rezervatai retų gyvulių ir paukščių veislei išlaikyti, kodėl negalėjo būti toks rezervatas sudarytas Zietelos lietuviams?"

(Tęsinys iš vakar dienos)
Ta pati padėtis yra Latvijoje, kur pagal 1970 metų gyventojų surašymo duomenis gyvena 40.000 lietuvių. Čia irgi jokių lietuviškų mokyklų ir jokių kultūrinių štaigų nėra. Mėginta Rygoje atidaryti bent lietuvišką klubą, kur lietuviai galėtų poilsio metu susirinkti ir kultūringai praleisti laiką. Leidimas atidaryti tokį klubą negautas. Tuo tarpu prieš karą Latvijoje veikė tokios lietuviškos mokyklos: Rygoje — vidurinė mokykla (gimnazija), dvi mokyklos 4 klasių ir viena 7 klasių, o provincijoje trylikos mokyklų 4 ir 7 klasių. Negi dabar, esant tarybų valdžiai, mus skriaustų tikrieji broliai latviai? Aišku, kad direktyvos eina iš kitur. Lygiai kaip ir Baltarusijos lietuvių persekiojimas yra diriguojamas iš aukščiau, o ne vien Minsko valdžios darbas.

Kaip reikėtų tvarkyti kalbų reikalus daugiatautėse valstybėse (Tarybų Sąjunga yra daugiatautė valstybė), gali parodyti šveicarijos pavyzdys). Vienu metu gerai žinoma, kad šveicarijoje gyvena trys tautos ir yra trys oficialios (valstybinės) kalbos: vokiečių, prancūzų ir italų. Bet vargu ar daug kas žino, kad šveicarijoje gyvena dar ketvirtoji tauta — retoromanai, ku-

rios kalba neseniai, 1937 metais, pripažinta irgi valstybine. Vadinasi, šveicarijoje yra keturios valstybinės kalbos.

Kas tie retoromanai ir kiek jų šveicarijoje yra?

Retoromanai yra keltų giminės tauta, kuri prieš 2000 metų buvo Romos užkariauta, vėliau germanizuota ar sūtalinta. Bet dalis jų dabar gyvena šveicarijoje, Grisonų kantone, sudarydami gerą trečdalį visų (137.000) to kantono gyventojų. Retoromanų buvo: 1870 metais — 31.000, 1880 — 38.705, 1930 — 44.200 ir 1950 — 48.862. Per pastaruosius 20 metų jų kasmet priaugdavo vidutiniškai 450 žmonių. Jie turi savo kalbą pradiškos mokyklos, kurių vyresnėse klasėse mokoma daugiau vokiečių, bet pirmus trejus metus vaikai mokosi tik retoromaniškai. Kai Lietuvoje caro laikais buvo draudžiama spauda, retoromanai turėjo net 5 savaitinius ar mėnesinius laikraščius. Paskelbus retoromanų kalbą valstybine, mažytė tauta turi visas galimybes kultūriškai augti.

Ką bendro turi Baltarusijos TSR lietuviai ir šveicarijos retoromanai? Ir vieni, ir kiti yra nedaug. Bet tuo tarpu kai vieni (retoromanai) laisvose sąlygose išaugo per šimtą metų nuo 31 iki 49 tūkstančių, kiti (Baltarusijos TSR lietuviai),

tautiškai diskriminuojami, greitai tirpo — nuo 50 iki 30 tūkstančių per pastaruosius nepilnus 30 metų.

Kodėl nutarta nutautinti Baltarusijos TSR lietuvius. Kodėl neleista jiems gyventi ir likti lietuviams toje žemėje, kurioje nuo amžių gyveno jų protėviai? Vilniaus ir kiti mokslininkai renka žinias apie buvusio Vilniaus krašto tarmes (Zietelos, Lazdūnų ir kitas). Renka dėl to, kad jos miršta. O kodėl jos negalėtų gyventi? Nesinori tikėti, jog kai kas jaučia malonumą, matydamas mirimą, o bijosi gyvenimo. Steigiami rezervatai retų gyvulių ir paukščių veislei išlaikyti. Kodėl negalėjo būti toks rezervatas sudarytas Zietelos lietuviams išlaikyti? Vieno tik reikėjo — lietuviškos mokyklos, ir lietuvių ten bematant būtų atgijusi.

Kodėl šveicarijos valdžia palaiko retoromanus? Gal dėl to, kad retoromanų kalba yra tikroji lotynų kalbos dukterė. Bet juk lietuvių kalba yra pati seniausia iš gyvųjų Europos kalbų ir viena iš turtingiausių. Kodėl jos nepalaikyti, kodėl neišlaikyti Baltarusijos TSR lietuvių tarmių? Juk kalbininkai tvirtina, kad tarmėse yra sukrauti didžiuliai kalbos turtai.

Klaipėda, Liepojos gatvė. 1970 metų nuotrauka

PROBLEMAS SU KINIJA IR TAIWANU

Ko reikia laukti iš valstybės sekretoriaus Vances kelionės į Pekiną

Washingtonas. — Administracijos oficialūs asmenys taip aiškina valstybės sekretoriaus Vance pirmą būsimoją misiją į Pekiną: bandys su kinų vadais išsiaiškinti, ar įmanoma su jais užmegzti pilnus diplomatinis santykius ir kartu gauti jų užtikrinimą, kad jėga prieš Taiwaną nebus panaudota, rašo

"NYT". Rezultatų ir teigiamo atsakymo iš šio apsilankymo dar netenka laukti. Nežinoma, ar kinai norės diskutuoti Taiwanu ateities klausimu.

Amerikos nusistatymas, kad jei bus nutraukti santykiai su Tautine Kinija, Pekinas neturi panaudoti karinės jėgos jai prisijungti, yra nuo Nixono laikų. Kinai oficialiai atmeta Amerikos formulę, sakydami, jog tai yra jų vidaus reikalas, ir niekas negali patarti, kaip jie turi elgtis.

Vance bus Kinijoje nuo ateinančio pirmadienio iki ketvirtadienio. Jis turi jiems kelis pasiūlymus, bet jų detalės nežinomos. Kinijos reikalų ekspertai

spėlioja ir tokią galimybę: Amerika pasiūlys Taiwanui savanoriškai susijungti; kita galimybė — diplomatiniai santykiai su Pekinu, o su Taipei neoficialūs ryšiai, nenutraukiant karinės pagalbos, leidžiant jai pačiai gintis.

Prezidentas Carteris savo pastutinėj kalboje sakė, kad šiuo klausimu jis nesukubės, galima palaukti, problema reikia spręsti atsargiai, nors diplomatiniai santykiai su Kinija yra vienas iš jo tikslų. Amerikos konservatyviuose sluoksniuose taip pat reikalaujama nesukubėti su Taiwanu išsivadėjimu, jei Pekinas nenori garantuoti, jog abiejų Kinijų susijungimas turi būti atliktas tik taikingai.

Tito laikosi kietai

Moskva. — Tass sako, kad Tito ir Brežnevo pasikalbėjimai Maskvoje vyksta "šiltoji, draugiškoje atmosferoje". Tačiau iš Tito kalbos, kokia yra pasiskelbta, matyti, kad jis laikosi nepriklausomos linijos labiau negu buvo tikėtasi. Tito išvengė tokių terminų, kaip "Vakarų imperialistai".

Bus mažiau narkotikų

Rangoon. — Burma suaktyvino kovą prieš narkotikų gamintojus. Anksčiau Burma pagamindavo per metus opiumo apie 400.000 tonų, bet ministro pirmininko Ne Win pastangų dėka šiais metais bus užauginta jų tik 200.000 tonų. Yra žinoma, kad dėl narkotikų sumintas ir sėdi kalėjime premjeras Sūnus Ngwe Soe. Sūnus rašė tėvui, prašė, kad tas, pasinaudamas savo padėtimi, lieptų jį paleisti, bet premjeras nori būti teisingas visiems, išimčių nedaro.

Intelektualai kalėjimuose

Praha. — Šeši žymūs intelektualai Čekoslovakijoje veikiančio Chartijos — 77 sąjūdžio nariai laikomi kalėjime. Vienas jų, Jan Princ, buvo neseniai suimtas viešosios tvarkos ardymo pretekstu. Suimtas dėl to, kad surengė išleistuves savo kovos draugui Paul Wilson, kurį Čekoslovakijos valdžia paskelbė "nepageidaujamu asmeniu" ir išstremė į Vakarų. Apie šimtą sąjūdžio narių atleisti iš darbo.

Mažiau mirčių nuo narkotikų

Washingtonas. — Valstybės departamente palankiai vertinami Brežnevo žodžiai, pasakyti Amerikos adresu Tito lankymo si proga. Yra vilčių, kad Maskvos ir Washingtono santykiuose gali būti pagerėjimo.

— Vilko valdybos nariai sutarė visi dalyvauti Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos iniciatyva ruošiamoj lietuvių latvių ir estų demonstracijoj Washingtono rugsėjo 24 d. Demonstracija vyks ryšium su rudenį numatyta Europos Saugumo ir bendradarbiavimo konferencija Belgrade. (E.)

Kinai nušovė sovietų karį

Tokioje. — Kyodo žinių agentūros žiniomis, praėjus mėnesį Sinkiangui provincijai vakarinėj Kinijoje buvo įėję šeši ginkluoti sovietų kareiviai. Vieną jų kinų pasienio sargyba nušovė, kitas pats nusišovė, o likusieji pabėgo atgal. Tos žinios gautos iš japonų misijos, lankančios Kiniją.

Mirties bausmė gubernatoriui

Kinshasa. — Zairo teismas nuteisė mirties bausme Shaba provincijos gubernatorių ir armijos generolą už išdavystę. Jie apkaltinti padėję katangiečiams, įsiveržusiems iš Angolos.

Mažiau mirčių nuo narkotikų

Washingtonas. — Mirimų nuo morfino ar heroino vartojimo Detroite, Los Angeles ar San Francisco šiais metais mažiau. Tų narkotikų rinkoj irgi mažiau, jų gauti sunkiau. Amerikoj mirčių skaičius nuo heroino šiais metais, palyginus su praėjusiais, tuo pačiu metu, buvo mažesnis 21 proc.

New Yorkas. — Federalinis teismas antrą kartą liepė New Yorko — New Jersey oro susiekimo vadovams atšaukti draudimą britų — prancūzų Concorde lėktuvui nusileisti. Teismo sprendimas vėl bus apeliuojamas, motyvuojant, kad lėktuvas sukelia labai didelį triukšmą. Apeliacijai jie turi 10 dienų. Jei per tą laiką jie neparuoš apeliacijos skundo, teismo sprendimas įsigalios. Galimas dalykas, kad byla pasieks ir Aukščiausiąjį teismą.

Italai supyko ant vokiečių

Bonna. — Šiandien Veronoje, Italijoje, turėjo susitikti V. Vokietijos kancleris Helmut Schmidt ir Italijos ministeris pirmininkas Giulio Andreotti, bet susitikimas neįvyko, kai italai supyko dėl Herberto Kapplerio, pabėgusio nacio, priglaidimo V. Vokietijoje ir nenoro išduoti.

Bonna. — Pabėgęs iš italų kalėjimo nacio nusikaltėlis Herbert Kappler yra šiaurinėje Vakarų Vokietijos dalyje, ir manoma, kad jam bus leista ten pasilikti. Jis Italijoje buvo nuteistas iki gyvos galvos už 335 įkaitų sušaudymą, o pabėgti padėjo žmona, ji išsinešusi iš kalėjimo ligoninės dideliame lagamine.

Pasikėsinimas prieš Ispanijos karalių

Madridas. — Prieš Ispanijos karalių Juan Carlos, jo žmoną Sofiją ir premjerą Adolfo Suarez buvo samokslas, bet jį policija išaiškino. Karaliaus šeima su premjeru atostogauja Majorcos saloje, ir jachtklube, iš kur jie turėjo išplaukti į jūrą, po tiltelių buvo pritvirtinta bomba. Policija buvo įspėta, kad kraštutiniai kairieji teroristai ruošiasi nužudyti karalių. Toji grupė nužudė 10 žmonių, daug pagrobė, išsprogdino nemažą bombų ir įvykdė kitokių nusikaltimų.

Ispanijos karalius Juan Carlos

Karalienė Sofija

UŽ KĄ SUĖMĖ BRITŲ TURISTĄ

Londonas. — Britų turistai, grįžę iš Maskvos pranešė daugiau apie vieno jų kolegą, 21 metų amžiaus Andrejaus Klimchuko likimą. Kai jie lankėsi Lvove, Klimchuk iš viešbučio dingo. Sovietų saugumas paaiškino, kad jis "kažkur žuvo". Jis buvo suimtas ir tebėra tardomas už antisovietinę veiklą. Klimchuk buvo vienas iš 46 britų piliiečių, daugiausia ukrainiečių kilmės, ekskursijos, vykusių per Inturisto agentūrą. Iš Kijevo Klimchuk savo tėvams išsiuntė atviruką. Jo tėvas buvo pasiuntęs laišką savo giminėms į Lvovą, kad jie jį pasitiktų. Kelionę į Sov. Sąjun-

gą apmokėjo tėvas kaip dovana sūnui, sulaukusiam 21 metų. Vėliausiomis žiniomis sovietų saugumas painformavo britų ambasadą Maskvoje, kad Klimchuk tikrai suimtas už antisovietinės literatūros, spausdintos Britanijoje, įvežimą ir platinimą. Ukrainiečių jaunimo organizacijos Britanijoje dabar kreipėsi į užsienio reikalų ministrą David Oweną, prašydami tarpininkauti, priminė, kad toks sovietų pasielgimas yra laužymas Helsinkio akto. Klimchuko gynimui ukrainiečiai norėtų pasiųsti į Maskvą advokatą, nors ir aišku, kad sovietai jo neįsileis.

Kaip jie aiškina pagrobimą

Maskva. — "Literaturnaja Gazeta" rašo, kad CIA greičiausiai ir nužudė dvigubą agentą Nikolą Šadrin, sužinojusi, kad jis ruošiasi grįžti į Sovietų Sąjungą. Iš tikrųjų 1975 gruodžio 20 Vienoje jis buvo pagrobtas sovietų agentų.

Laikraštis rašo, kad tą dieną, kai jis iš Vienos dingo, su juo buvo susitikęs Igor Orlov, ir tas sužinojo ketinimą bėgti į Sov. Sąjungą. Po dingimo Amerika teiravosi pas sovietus apie jo likimą, bet negavo atsakymo.

Organizuos tarpt. sveikatos tarnybą

Washingtonas. — Baltieji rūmai svarsto reikalą suorganizuoti Tarptautinę sveikatos tarnybą, panašią į buvusį Taikos korpusą. Tarnybos žmonės važiuotų į pasaulio užkampius ir teiktų medicininę pagalbą ten, kur nėra arba nepasiekiami gydytojai ar ligoninės. ("U. S. News" VIII. 22).

Magadishu. — Somalija pasirašė ekonominę sutartį su sovietais. Maskva pažadėjo paramą, bet kokia bus toji parama, dar nežinoma.

Burma. Plaukiojantieji laukai

Red. Vytautas Grybauskas, 4144 So. Maplewood, Chicago, IL 60632
Telefonas namuose: 847-1729, darbe 269-7432

TINKLINIS

Pereita sekmadienį Grant Parko tinklinio aikštėse įvyko finalinės rungtynės Chicagos miesto burmistro M. Blandie vasaros programos tinklinio varžybos. Kaip žinome, Lindblom Parką ir 15-tą apylinkę, kurios senatorius yra F. Savickas ir aldermanas K. Jaksy, atstovavo Chicagos "Zara". Jos moterų komanda, laimėjusi kvalifikacines rungtynes ir pietinėje Chicagoje pirmą vietą žaidė prieš šiaurinės Chicagos nugalėtoją Lafollette Parką. "Zara" atvyko susipriešinti buv. mūsų tinklinės žaidėja Nina Bernardzik ir gerai trenerio J. Izokaitės paruošta. Nūnai gerai talkininkavo Donskytė, Lintakaitė, Lukaitė ir kitos ir jos, nežūrint Lafollette gero pasipriešinimo, gana užtikrintai laimėjo 15-10, 15-11.

Vyrų komandoje trūko sužais-to E. Ringaus, bet užtat J. Izokaitės forma ir skryniaus geras žaidimas buvo didelė parama liukosiems ukrainiečių žaidėjams ir po gero lygio kovos šiaurinės Chicagos meisterio Homer Parkas nugalimas 15-6, 15-12.

V. Vebeliūnienė iš New Yorko ir Chicago G. Zumbakienė teniso varžybu Chicagoje finalininkės

LAUKO TENISAS

Chicagoje rugsėjo 11 d., Marquette Parko aikštėse, įvyks mišraus dvejetainio varžybos. Jas organizuoja Chicago lietuvių lauko teniso klubas, pereitą pavasarį suorganizavęs pirmas ir labai sėkmingas "atviras" lietuvių teniso pirmenybes. Kaip ir perėtais metais, kai panašiose varžybose dalyvavo net 20 porų, varžybos vyks A ir B klasėse ir grupinė sistema, tuo užtikrinant kiekvienai porai bent trejas rungtynes.

Toronte sekantį savaitgalį York universiteto aikštėse įvyks pabaltiečių lauko teniso pirmenybės. Jas organizuoja Toronto estų klubas Kaley, vadovaujamas Jaan Lents. Varžybos vyks vyrų A ir B, senjorų, moterų, jaunių ir mergaičių klasėse, tarp vyrų ir mišriose dvejetuose, ir vieno mišruso sistema.

Jose vyrų, dvejetainio ir mišraus dvejetainio meisterio titulus gins mūsų pažiba jaunasis Stepas Solys iš Toledo. Varžybose taip pat dalyvaus eilė tenisininkų iš Chicagos, New Yorko ir kitur.

St. Louis mieste pereitą savaitę vyko visos Amerikos parkų apylinkių lauko teniso pirmenybės. Joms kvalifikavosi ir dalyvavo Chicagoje senjorų klasėje laimėjęs pirmą vietą V. Grybauskas. Iš St. Louis jis parsivežė taip pat puikias pergales: pirmą vietą dvejetų ir antrą vietą vieneto. Dvejetuose žaisdamas su Ed. Saunders iš St. Antonio, pusfinalyje įveikia A. Thomson ir Wenberg iš Cincinnati 6-2, 6-1, o baigmėje lengvai sutarke favoritus R. Hart ir J. Parker iš St. Louis 6-3, 6-1. Vienete duoną buvo žymiai sun-

kesnė. Antrajame rate jis nugalė J. Parker iš St. Louis 7-6, 6-0, pusfinalyje 3 valandas kovoja prieš A. Thomson iš Cincinnati ir laimi 3-6, 7-6, 7-6, o baigmėje susitinka Ralph Hart geriausia savo klasės Missouri žaidėju. Hart veda pirmąjį setą 5-1, bet Grybauskas išlygina ir laimi 7-6, antrajame Grybauskas veda 5-4 ir servuoja, bet Hart ištempia 7-6, trečiajame pasekmei esant 1-1 Grybauskas patempia raumenis ir priverstas pasiduoti.

Varžybos vyko puikiose St. Louis Forest Parko aikštėse ir jose dalyvavo 350 viso Amerikos žaidėjų.

FUTBOLAS

AR PAVYKS LITUANICAI PAKILTI MAJOR DIVIZIJĄ?

Netikėtas klausimas? Taip, nes per daugelį metų futbolu pirmenybių rudens ratulį prasidedant, buvome įpratę vienas kito susirūpinę klausiti: "Ar Lituanicos komanda neiškris iš pirmos divizijos?" Ir nuomonių išgirdavome visokių. Šimet klausimas malonesnis, nes žemiau dedama pirmenybių lentelė rodo, kad Lituanicos komanda yra rimtas varžovas ir pirmos divizijos mėlynosios sekcijos meisteris ir tuo pačiu i Major — aukščiausią diviziją.

Komandų stovis. Įv. sant. tašk.

- 1. Chicago Stars 39:10 13
2. Peoria 21:13 11
3. Liths-Lituania 17:11 11
4. H.F. United 12:18 10
5. Blue Stars 8:11 5
6. Slovaks 9:36 2

Lituanicos komanda tašku skaičiumi lygi su Peoria ir tik dviem taškais atsilikusi nuo Chicago Stars. Su abiem komandom rudens rate teks susitikti. Su Peoria netrukus. Prasimuš ir pirmuosius — uždavinys nelengvas, bet praityje atsikratyti paskutinės vietos ir iškritimo būdavo dar sunkiau. Kaip ir pavasario rate, teks sužaisti aštuonias rungtynes: penkerias prieš savo sekcijos ir trejas prieš kitos, raudonosios sekcijos.

Ši sekmadienį rudens ratas prasideda. Pirmąsias rudens rato rungtynes Lituanicos komanda žais šį sekmadienį prieš iraniečių komandą Winged Bull. Rungtynės bus Lincoln Parke (Lincoln Montrose West). Winged Bull yra naujokas pirmoje divizijoje. Pradžioje užsirekomendavo labai karingai ir turėjo būti kiek "atsaldyta". Savo sekcijoje tarp šešių komandų užima antrąją vietą. Lituanicos komandos laukia kieta kova, kuri gali būti laimėta tik pilnu sąstata. Pradžią 1 val. po pietų.

VYKSTAME I PEORIA

Kitą sekmadienį, rugpjūčio mėn. 28 d., Liths vyksta pas savo kiekiausia priešininką i Peoria, prieš kurios komandą svečių teisėmis dar nepavyko laimėti. Jei galvojama apie Major diviziją, šį kartą yra pats laikas Peoria įveikti. Lemiamą kliūtis.

Kelionei pasamdytas patogus autobusas, kad būtų galima paminti kelias dešimtis žiūrovų. Be materialinės paramos, reikia ir moralinės. Užnugario reikia. Liths komandos palaikytojai, entuziastai maloniai kviečiami išrykos. Galvojantieji vykti kartu, kviečiami iš anksto, tuojau užsiregistruoti Liths klube, 2622 West 69 Str. pas juos J. Venckauska.

LITUANICA IVEIKĖ LIGHTNING 6:0

Praėjusį sekmadienį Lituanicos komanda pasirodimo rungtynėse įveikė Major divizijos komandą lenkų Lightning rezultatu 6:0. Po tokio aukšto pralai-

mėjimo aiškiai, kad Lightning komandoje trūkę kelių pagrindinių žaidėjų. Liths komandoje tikrai trūko puolėjo dr. J. Ringaus ir vidurio saugo B. Frame. Įvarčius įmūšė: A. Dovydaitis, J. Zukauskas, Algis Krygeris ir Edm. Sinksas Z.

SUPER-VIENUOLIKĖ PAGAL FERENC PUSKAS

Pokariniame futbolo pasaulyje Ferenc Puskas buvo vienas iš pačių žymiausių žvaigždžių. Pasukiniūju 20 metų laikotarpiu jis pažinojo beveik visas žvaigždes, užtat jo nuomone yra svari. Jis pats, su Vengrijos rinktinė, yra laimėjęs olimpiados aukso medalį, pasaulio vicemeisterio titulą, o Real Madrid kelis kartus Europos taurės varžybas. Anglų žurnalai "Shoot" jis sustatė geriausia savo nuomone visų laikų futbolto visnuolikė iš savo asmeniškai matytų žaidėjų. Ji yra: Banks — Anglija, Amrade — Urugvajus, Beckenbauer — V. Vokietija, Santa Maria — Urugvajus, Santos — Brazilija, Boozik — Vengrija, Charlton — Anglija, Garrincha — Brazilija, De Stefano — Argentina, Pelé — Brazilija ir Gento — Ispanija. Rusas Jašin, jo nuomone, yra lygus anglui Banks, o geriausias paskutinių metų puolėjas vis dėlto nepriylgsta De Stefano ir Pelė jų žydėjimo laikotarpyje.

Savęs paties iš kuklumo, žinoma, Puskas nepaminėjo. Jis šiuo metu yra treneris Čilėje, o savo laiku jis buvo vienas iš pačių geriausių žvaigždžių, turėjęs stipriausią smūgį iš kairės kojos.

FIGUEROA — GERIAUSIAS P. AMERIKOS ŽAIDĖJAS

Santiago klubo Palestino ir Čilės rinktinės gynėjas prieš metus grįžęs iš Brazilijos, trečią kartą iš eilės buvo išrinktas geriausiu P. Amerikos futbolo žaidėju. Antroje vietoje liko Zico — Brazilija, 3 Rivelino — Brazilija, 4. Gatti — Argentina ir t.t.

Vytautas A. Kriščiūnas EUROPOJE RUNGTYNIAUJĄ JAUNIMAS

Europos sporto lygis kyla visose savo šakose. Prizestais labiau paprasta, jaunimui kreipiamas ypatingas dėmesys. Juk jai visa eilė metų, kaip Europoje vyksta jaunių ir net jaunučių tarptautinės rungtynės, net Europos pirmenybės.

Stai šiuo metu Prancūzijoje ka tik pasibaigė Europos jaunučių krepšinio bei stalo teniso pirmenybės ir prasidėjo jaunių tinklinio varžybos.

Krepšinyje buvo laukiama Jugoslavijos, Italijos ir Sov. Sąjungos pergalės, kaip jau įprasta per paskutinį dešimtmetį. Turkijos jaunučiai pateikė nepaprastą staigmeną, nesunkiai laimėję savo grupėje, pusfinalyje atskaitė pamoką Italijai 76-56 ir finale nugalėję Jugoslaviją 88-66. Po puikios Jugoslavijos pergalės prieš Sov. Sąjungą pusfinalyje 81-72, aiškūs favoritai buvo jugoslavai, ypač dar su daug pranašesniu ūgiu. Tačiau turkai patiekė aukšto klasės zoniinį dengimą, anuliavo ūgį ir AOLcay vedami (jis buvo pripažintas geriausias pirmenybių žaidėjas), ištempė netikėtą pergalę.

Kurortiniame Vichy mieste vyko stalo tenisas, ir pasirodė, kad Europoje stalo teniso prieauglio marios.

Jaunučių klasėje meisterių tapo švedas Christensson, baigmėje įveikęs ispaną Pales 21-17, 21-13. Jaunučių mergaičių klasėje Antonian iš Sov. Sąjungos baigmėje nugalėjo rumunę Savą 21-18, 21-14. Jaunių klasėje meisteriu tapo lenkas Kucharski, įveikęs jugoslavą Frank 16-21, 21-19, 21-19 ir mergaičių klasėje olandė Vriesekoop nugalėjo rusaitę Popovą 21-17, 21-12. Jaunių dvejetas atiteko švedams, o mergaičių ir mišrus sovjetams.

Montpellier mieste Europos jau-

nių tinklinio pirmenybės pačiame Ikarstyje. Dviejose grupėse po 6 komandas varžybos vyksta taškų sistema. Pirmoje grupėje po trijų ratų veda R. Vokietija su trimis laimėjimais, prieš Lenkiją, Prancūziją, Turkiją ir Italiją. Antroje grupėje dar be pralaimėjimų čekoslovakija ir Sov. Sąjunga, po jų Jugoslavija, Bulgarija, Svedija ir Vak. Vokietija.

IS OKUPOUOTOS LIETUVOS

— Lengv. atletikoje baigmės Sąjungos pirmenybės Maskvoje. Vienintelį aukso medalį Lietu-

Alvydas Baltaduonis

vai iškovojo Alvydas Baltaduonis iš Klaipėdos, laimėjęs 50 km eismo varžybas jis 28 metų jaunuoju. Lietuvoje nebuvo laimėjęs jokio titulo, o Maskvoje netikėtai laimi Sąjungos meisterio vardą, nužingsniuodamas 50 km per 4 val. 9 min. ir 17,8 sek. ir palikdamas antrąją vietąje ukrainiečių J. Andriuscenka net už 400 m.

Tose pirmenybėse taip pat puikiai pasirodė klaipėdiečiai J. Putnienė, ieties metime su 56 m. ir 64 cm., laimėdama bronzos medalį. Taip pat bronzą pasipuošė ir kaunietis R. Plungė, nustumdamas rutulį 19 m. ir 52 cm.

— Rankinio tarptautiniame moterų turnyre „Debrecono“ mieste dalyvavo ir Vilniaus Eglė. Pasirodė stebintinai puikiai, laimėdama visas rungtynes ir pirmąją vietą. Jos aukos buvo: Vengrijos Volano 18-12, Čolnoks 26-9, Budapesto VCS 11-6, Jugoslavijos Crvenko 17-10 ir pagaliau šeiminkės Debrecono VSC 12-9.

— Irlavime i sąjungos jaunių rinktinę pakviesti V. Vilkelis, N. Sakalauskas ir V. Izokaitis dalyvaus Europos pirmenybėse Suomijoje.

Irlavimo teisėjams Z. Raudoniui ir M. Rudzinskui suteiktas tarptautinės teisėjų kategorijos teisės.

— Lauko tenise pasibaigė Lietuvos pirmenybės. Moterų meistere tapo A. Vaitkienė, baigmėje nugalėjusi N. Gudavičienę, vyrų titulus atiteko V. Mažeikai, kuris finale nesunkiai įveikė daug

klaidų dariusį G. Remeikį. Moterų dvejetainis nusinėšė abi finalistes A. Vaitkienė ir N. Gudavičienė, o vyrų dvejetainis S. Labauskas ir G. Remeikis, lengvai nugalėję V. Mažeiką ir G. Bražėną.

— Futbolo tradiciniame turnyre Kaune Latvija sužaidžia su Estija 2-2, bet laimi baudinių muštus 4-2, Lietuva sutvarko Baltarusiją 3-0. Finale Lietuva nugalė Latviją 1-0. V. Lydeko: i varčiume Lietuvos rinktinę sudarė daugumoje Kauno "Kelininko" žaidėjai.

Po dviejų savaitių pertraukos: vėl prasidėjo sąjungos pirmos lygos pirmenybės. Kaip žinome pirmąjį ratą savo grupėje Vilniaus Zalgris tik su vienu pralaimėjimu išpuodingai baigė pirmoje vietoje. Tačiau antrojo rato pradžia Zalgriu buvo nekokia, jis krenta Kaliningrade ne 4-1, bet lieka dar pirmoje vietoje. Klaipėdos Atlantas sužaidžia su Kaluga 0-0 ir randas septintoje vietoje.

GOLFAS

Artėja didelė lietuvių golfinkų šventė, kuri Chicagoje tik kas ketveri metai įvyksta — tai SĀLFAS (ir tarp miestinės) golfo varžybos, kurios įvyks "Labor Day" savaitgalį. Atvažiuos lietuvių golfo klubų komandos iš Toronto, Detroito, Clevelando ir Rochesterio, N.Y. Registracija ir susipažinimas įvyks penktadienį, rugsėjo 2 d. Holiday Inn, 127th ir Cicero Ave., Alsip, Ill. Žaidynių pradžia bus šeštadienį, rugsėjo 3 d. 10:15 val. Silver Lake C.C., 147th St. ir 82nd Ave., Orland Park, Ill. ir tęsis sekmadienį (Nukelta i 5 pusl.)

Dr. Jonas G. BYLA-BYLAITIS GALVOS IR STUBURO LIGOS 2886 W. 63rd St. Chicago, Ill. 06629 Tel. 476-3408 Valandos pagal susitarimą

FLORIDA ST. PETERSBURG BEACH GULF ASSOCIATES Veronica Jakusovas, Realtor Jeigu įdomaujatės įsigyti šioje apylinkėje nekainojamo turto nuosavybę, maloniai jums patarnaus Veronikos Jakusovienės vadovaujama lietuviška įstaiga. Darbo valandos kasdien 9 — 4:30. 6708 Gulf Blvd. St. Petersburg Beach, FL. 33706 Tel. 813-367-1791 dienų arba 813-360-0744 vakaro

Europietiškas restoranas METROPOLIS 6538 So. Western Avenue Skanus lietuviški valgiai Kokteilai ir įvairūs kiti gėrimai. Kviečiame visus lietuvius atsilankyti. TEL. — 925-5272 Atdara nuo 10 val. ryto iki 10 val. vakaro. Taip pat patarnaujame grupėms, krikščionims ir kitom progom.

LIETUVIŠKA VAISTINĖ 2557 W. 69th Street Tel. 776-4363 J. & J. PHARMACY Valstai, vitaminai, importuoti leopala, gydymo šaltis ir t.t. Valuojamos kėdės, remenai ir kt., pirkli ar nuomoti; Nemokamai supakuojame dovanas. Pristatymas nemokamai ANGELA ir VYTENIS DIRKIAI savininkai

DRAUGAS THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society. Subscription Rates: \$30.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$28.00. Foreign countries \$31.00. Pašto išlaidas mažinant, ppativimais už gautas prenumeratas nesučiama. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaittytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima iki kada yra yra užsimokėjęs. DRAUGO prenumerata ankima iš anksto metams 6 mėn. 3 mėn. Chicago, Cook apskr. ir Kanadoje \$30.00 \$17.00 \$12.00 Kitar J.A.V. 28.00 16.00 11.00 Ušienyje 31.00 19.00 13.00 Savaitinis 20.00 13.00 7.00 • Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00. • Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00. • Redakcija straipsnius taisy savo možiura. Nesumaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Dr. Anna Baliunas AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLES LIGOS 2858 West 63rd Street Valandos pagal susitarimą

Dr. K. G. Balukas Akademinė ir moterų ligos Ginekologinė Chirurģija 6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446 Priima ligonius pagal susitarimą Tel. naktinėje, skambinti 374-6804

Dr. Vl. Blažys PLAUČIŲ IR VIDAUŠ LIGOS Marquette Medical Center 6132 So. Kedzie Avenue Val: pirm., antr., ir ketvirtad 8 iki 7:30 val. vakaro. Šeštad. nuo 1 iki 3 val. Pagal susitarimą. Ofiso telef. WA 5-2470 Rezid. tel. WALbrook 5-3048

Dr. Peter T. Brazis GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2434 West 71st Street Val: pirm., antr., ketv. ir penktad. 8 iki 6 val. popiet. Antr., penktad. 1-5, treč. ir šeštad. tik susitarus

Dr. Ant. Rudokas kabinete perėmė DR. EDMUND E. CIARA OPTOMETRISTAS 2709 West 51st Street Tel. — GR 6-2400 Val: pagal susitarimą: pirmad. 8 ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Dr. E. Deckys GYDYTOJA IR CHIRURGE Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos CRAWFORD MEDICAL BUILDING 6449 So. Pulaski Road valandos pagal susitarimą. Rezid. tel. — GI 3-4673

Dr. W. M. Eisin-Eisinas AKUŠERĪJA IR MOTERŲ LIGOS GINEKOLOGINE CHIRURGIJA 6132 So. Kedzie Ave. WA 5-2670 Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia skambinti: MI 2-0001.

Dr. A. B. Glevėckas GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Tel. — RE 3-5898 Specialybė Akčių ligos 3907 West 103rd Street Valandos pagal susitarimą

Dr. Janina Jakševičius JOKSA VAIKŲ LIGOS 3856 West 68rd Street Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12 iki 2 val. ir nuo 5 iki 8 val. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Dr. A. Jenkins GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3844 West 63rd Street Valandos pagal susitarimą

Dr. K. A. Jucas DERMATOLOGIJA — CHIRURGIJA 3214 No. Western Avenue 1002 No. Western Avenue Tel. atsakoma 12 valandų 488-4441 — 931-4685 Įstaigos ir buto tel. 682-1381

Dr. Ferd. Vyt. Kaunas BENDROJI MEDICINA 1407 S. 40th Court, Cicero Kasdien 10-13 ir 4-7 Ketvirtas, treč. ir šešt.

Dr. P. Kisielius GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1443 So. 50th Ave., Cicero Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išlygus trešdieniais, šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Dr. Walter J. Kirštuk (Lietuvių gydytojas) 3965 West 50th Street Val: pirm., antr., ketv., ir penktad. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šeštad. užsaryta.

Dr. Irena Kurkas GYDYTOJA IR CHIRURGE KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTE MEDICAL BUILDING 7158 South Western Avenue Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 238-2919

Dr. I. Meskauskas GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Specialybė vidaus ligos 2454 West 71st Street (71-os ir Campbell Ave. kampas) Val: pirm., antr., ketv., ir penktad. 8 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

OPTICAL STUDIO VIOLETA KAROSAITE 7051 So. Washnaw. Tel. 778-8768 Pritaikomi akiniai pagal gydytojo receptus. Didelis akinų rėmų pasirinkimas Val: pirm., antr., penktad. 10-5:30 Ketv. 1-3 v. vak. Šešt. 10-4 v. p. p. Trešdieniais uždaryta. Tel. — 282-4422

Dr. Romas Petkus AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA Ofiso: 111 NO. WABASH AVE. 4200 NO. CENTRAL AVE. Valandos pagal susitarimą

Dr. Frank Pleckas (Kaltie lietuviškai) OPTOMETRISTAS Tikrina akis, Pritaiko akinius ir "Contact lenses" 2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149 Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Leonas Seibutis INESTU, POSLES IR PROSTATO CHIRURGIJA 2806 W. 63rd Street Val. antrad. nuo 1-4 popiet ir ketv. nuo 5-7 vakara. Ofiso tel. 776-3880, rezid. 448-9545

Dr. J. J. Simonaitis GYDYTOJAS Adresas 4255 W. 63rd Street Ofiso telef. RE 5-4410 Residencijos telef. GR 6-9887 Val: pirm., antr., ketv., ir penktad. nuo 1 iki 3 val. popiet.

Dr. Vyt. Taoras GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika ir moterų ligos Ofiso tel. rez. 3886 W. 50th St. Tel. PProspect 8-1223 Ofiso val: pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2-4 val. ir 6-8 v. vak. Šešt. 2-4 p. p. ir kitu laiku susitarus

Dr. V. Tomasonis CHIRURGAS 2464 West 71st Street Val: pirm., antr., ketv., ir penktad. 1-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus. Tel. ofiso PR 6-0446

Dr. F. C. Winskuas GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3407 West 71st Street Valandos: 1-4 val. popiet. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą. Ofiso tel. 886-5186; namų 689-8850

Dr. Petras Zlioba GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6234 S. Narragansett Ave. Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.: 2-7 Šeštadienis pagal susitarimą

PANAMOS KANALO LIKIMAS

Jau keli dešimtmečiai, kai ga- ir Wilsono. Kad užsitikrintų darbų laisvę, džiama Panamos kanalo likimas, Amerika pasistengė paremti tu bet dabar ateina lemiamas apylinkių žmonių atsiskyrimą sprendimas, kai derybininkų jau nuo Kolumbijos ir sudaryti nesudaryta sutartis su Panamos priklausomą Panamos valstybę, vyriausybę ir tik reikia sena-kuri specialia sutartimi 1903 m. to patvirtinimo bei prezidento visiems laikams kanala atidavė pasirašymo. Prezidentas tam pa-Amerikai, gaudama 10 mil. dol-lankus ir daro visas pastangas, lerių kompensacijos. JAV dar su- kad susitarimo projektas būtų priimtas.

Panamos kanalo klausimas ne- laipsniui augo, pakildami i- eilinis. Tai tarptautinės reikš- 2.3 milijono kasmet, taip, kad mės reikalas. Po Sueso kanalo Panamos gyventojų metinės pa- Panamos kanalas savo svarbumu jamos praško visų kitų centro ir pasaulyje užima antrą vietą, o pietų Amerikos gyventojų paj- Amerikai jis net svarbesnis už Su- eso kanala, nes yra gyvybinis bū- tinam prekybiniam ir ūkiniam susisiekimui.

Taigi pirkimu ir darbu bei su- tartimi Panamos kanalas pri- klauso Amerikai. Tačiau Ameri- ka yra nuolaidi savarankišku- buvo pramatę Amerikos atradė- buo pramatę Amerikos atradė- jai ispanai ir jo prakasimą buvo išakę ištirti karalius Karolis V sutartį su Panama, kad kanala dar XVI šimt. pradžioje. Ispanai visiškai perleis Panamai 2000 jau buvo pasiryžę kasti kanala, bet Vidurio Amerikos kraštų su- kilimai ir atsiskyrimas tuos pla- nams suardė. Prancūzai, paskatinę didelio laimėjimo prakasant Sue- kama teisė ginti kanala pavojus- so kanala, prieš 100 m. įkūrė bendrovę kasti kanala ir jos pir- mininku pritraukė Sueso kanalo prakasėją Lessepsą, bet kapitalo trūkumas, darbininkus skinan- čios ligos prancūzų planą sužlug- dė.

Tada atėjo Amerika. Iškasti 50 mylių kanala, kad sujungtų At- lanto vandenyną su Ramiojuo vandenynu, buvo ypatingo sun- kumo uždavinys. Turėjo būti su- kurta vandens juosta 40 pėdų gi- lumo ir 500 pėdų platumo nuo vieno vandenyno iki kito. Reikėjo žemių tiek iškasti, kad jų būtų užtekę pastatyti didžiąją kinų sieną nuo San Francisco iki New Yorko. Jeigu iškastoji medžiaga būtų sustatyta į vieną stulpą, uži- mantį tik vieną bloką, tai susi- darytų stulpas 100,000 pėdų arba 19 mylių aukščio. Tai buvo vie- nas iš didžiausių inžinerijos už- mojų istorijoje. Skaitant nuo prancūzų pradėtų pastangų, ka- nalo iškasimas užėmė 44 metus ir kainavo arti 400 mil. dolerių. Jį kasant nuo maliarijos ir kitų ligų žuvo apie 25,000 žmonių. Dirbant retai kada buvo mažiau, kaip 100 laipsnių, o dažnai tem- peratūra siekdavo net 120 ir 130 laipsnių ir tai didelę drėgmę šutinimas, kad greit supelydavo knygos, batai, diržai, kuprinės, į- rankių dėžės. Darbininkų drabu- žiai retai kada išdžiūdavo, buvo permirkę prakaitu ir perkošti lietaus. Reikėjo pastatyti šešis šliužus laivams net po 85 pėdas pakelti, kad palaipsniui būtų perkelti per kalnuotesnę sritį. Reikėjo iškasti du ežerus, turin- čius milijonus galionų vandens, kad būtų kuo šliužus pripildyti iškelti laivus. O laivų kanalu per metus pravažiuoja apie 14,000. Kanalo kasimo darbas vadovavo JAV armijos inžinie- riai. Ir viskas buvo taip gerai pa- daryta, kad daugelis dalykų nuo kanalo atidarymo 1914 m. per 63 metus gerai tarnauja iki da- bar. Panamos kanalo iškasimas kainavo keturis kartus daugiau negu Sueso kanalo sukūrimas, o at- gyvybėmis — kiekvienai kanalo myliai padėjo galvas apie 500 kasėjų.

Panamos kanalo kasimas bu- vo ne tik inž. G.W. Goethals dėl daugelio priežasčių galėtų techninis laimėjimas, bet kovo- jant su ligomis, vadovaujant gy- sprendžia derybų keliu. Tai did- dytojams C. Ginlay, W. Reed ir S.W. Gorgas, buvo padaryta svar- bių mediciniskų atradimų, svar- grindais Sovietų Sąjungai nepri- bausia, kaip nugalėti maliariją, klausė. Tai daugiausia Lietuvos gelt. drugi. Amerikiečiai kasdami istorinės žemės, bet Sovietų Są- kanala, išpirkę visas kanali reik- kalingas žemes. Prie kanalo kas- mo dirbo apie 50,000 žmonių, rika davė nepriklausomybę Fili- 40-ties įvairių specialybių. Buvo pinams, atidavė karo metu užim- sunaudota 61 mil. tonų dinami- tas japonų salas, o Sovietų Sąjun- — daugiau kaip per visus JAV ga, kur tik iškėlė koja, tą teritori- karus iki ano laiko. Vien dina- ją ir užgrobė be mažiausio patei- mitui sprogdinti skylių buvo iš- sinimo, Amerikos kelias — dery- kasta per 65 mylias. Kanalo kasi- bu, žmonių teisių pagerbimo ke- mas užsitęsė per trijų prezidentų lias, o Sovietų Sąjungos — impe- valdymą: Roosevelto, Tafto, rialistinio grobimo.

SOVIETŲ NIURNANTYS SAJUNGININKAI

Sovietų Rusijos nesėkmė diplomatijoje ir propagandoje

P. GAUCYCS

Nūdien ne vien tik JAV kas- karta vis sunkiau įtakoti savo sa- jungininkus. Sovietų Sąjunga ir- gi patiria panašius sunkumus. Pastarieji įvykiai, atrodo, paži- mi Maskvos vienas po kito sekus- ius laimėjimus: su Kubos kariuomenės pagalba jos išgalėji- ma Angoloje, Vietnamo karo laimėjimą ir JAV pažeminimą, iš- galėjimą Angoloje, Vietnamo ka- ro laimėjimą ir JAV pažeminimą, išgalėjimą Etiopijoje, komunistų partijos vis didėjančią įtaką Ita- lijoje ir t. t.

Tačiau, atsizvelgiant į vis didė- jantį besivystančių tautų nacio- nalizmą, rusams vis sunkiau ir- sunkiau išlaikyti tuos laimėji- mus, ypač kad jie pridaro daug klaidų. Išskyrus Sovietų okupuot- as šalis, jie patyrė daug nesėk- mių, besistengdami pavergti ir išlaikyti klusnius savo tariamus "sajungininkus". Jugoslavija, Ki- nija ir Egiptas nusisuko nuo So- vietų, neišgali išbūvę jų globoje. Portugalija atmetė komunizmą. Vien tik Kuba pasiliko jiems išti- kimo. Juo toliau nuo Maskvos, juo silpnesnė Sovietų įtaka.

Sovietų sąlygos nepriimtinos

Štai kodėl Sovietų statomos są- lygos gauti pagalbai ir palanku- mi yra labai sunkios, dažnai verčiančios tos pagalbos prašyto- jus laikyti jų politikos ir ginti jų interesus, mažai tepalikdamas vietas vesti savo nepriklausomą politiką. Sovietai gali kiek nori pritaikyti ginklą, tačiau jų koky- bė, jų techniški sugebėjimai, o taip pat ir kiti jų gaminiai daž- nai būna prastesnės rūšies už tuos, kurie gaunami Vakaruose. Pastaruoju metu Sovietai nesuge- ba pakankamai pasigaminti mair-

so tu patiems, jau nekalbant apie jo suteikimą jų globojamoms šalims.

Išdidi ir neretai rasinė Sovie- tų diplomatų ir karinio bei teh- ninio personalo laikysena sukelia juodųjų, rudųjų, geltonųjų ir netgi mažai spalvotų arabų pik- tumą. Tą bloga išpūdi dar pa- blogina rusų paprotys gyventi kartu atskiruose namuose, kur jie izoliuojasi nuo kitų gyventojų. Sovietų biurokratija užvilki- na pristatymus užjūrio šalims, suvėlina sprendimus, apriboja at- skirose šalyse dirbančių atstovų veiklą. Sovietų atstovybių nari- ai nerimauja dėl KGB slapto policijos agentų visagalybės, kai jie kontroliuoja visus santykius su vietos gyventojais.

Neteklo įtakos

Imant kiekvieną šalį akryrium, štai kaip dabar atrodo Sovietų įtaka. Kom. Kinija yra didžiau- sias Maskvos praradimas. Prade- dant 1949 m. rusai visiškai vyra- vo beįsigalinčioje kinų vyriausy- bėje. Pirmas Kinijos penkerių me- tų veiklos planas buvo sudarytas pagal Sovietų modelį. Maskva siuntė į Kiniją ištisus fabrikus su ekspertais parodyti, kaip jie tu- ri veikti. Rusai ir kinai bendrai pradėjo dirbti kalnakasyboje, lai- vininkystėje ir kitose srityse. Ki- nija jau buvo gerokai pažengusi tapti Sovietų satelite.

Tačiau kinai pamatė pavojų jų nepriklausomybei jau 1950 m. ir pradėjo trauktis iš Sovietų kontrolės. Galutinis lūžis įvyko 1960 m., kai Chruščiovas pradė- jo destalinizuoti Sovietus, sutruš- kino Vengrijos sukilimą ir atsia-

kė Kinijai duoti atominį gink- lų. Taip pat jis neparėmė kom. Kinijos prieš JAV, kai Kinija tuo būdu, užuot turėję savo įtakoje ir savo sąjungininku didžiausią pasaulio tautą, nūdien kom. Kini- ja Sovietams yra nenumaldomas priešas.

Tuo tarpu Vietnamas su Laosu palaiko nuoširdžius santykius su Maskva. Tokios laikysenos svar- biausia priežastis: abi pusės bijo savo kaimynės Kinijos. Šiaurės Ko- rejos santykiai su Sovietais ir Ki- nija yra draugiški, bet šalti. Mat, abu komunistiniai milžinai Š. Ko- rejos diktatorių laiko dygliuotu kaimynu, kuris bet kada gali pradėti karą prieš Pietų Korėją, ko dabartinis metu nenori nei So- vietai, nei Kinija.

Indija, norėdama gauti Sovietų ginklų, 1971 m. pasirašė su jais draugiškumo sutartį. Nuo to lai- ko santykiai su JAV buvo gerokai atšalę. Tačiau dabar, Indirai Gandhi pralaimėjus rinkimus, naujoji vyriausybė tuos santy- kius atšildė ir yra šaltesnė Sovie- tų atžvilgiu.

Sovietų kaimynas Afganista- nas gauna rusų karinę pagalbą, bet remiasi JAV ūkine šalpa. Af- ganistaniečiai laikosi išdidžiai ir nepriklausomai, kaip niekad anks- tu ekspertais parodyti, kaip jie tu- ri veikti. Rusai ir kinai bendrai pradėjo dirbti kalnakasyboje, lai- vininkystėje ir kitose srityse. Ki- nija jau buvo gerokai pažengusi tapti Sovietų satelite.

Sovietai arabų kraštuose

Vidurio Rytuose, ypač Egipte, Sovietai smarkiai pralaimėjo. Prez. Naserio valdomas Egiptas pateko į Sovietų karinę ir ūkinę priklausomybę. Po kiekvieno pra- laimėto karo su arabais Sovietai naujai apginkluodavo Egipto kariuomenę. Taip pat jie pastatydino ant Nilo elektros jėgainę. Na- seriu mirus Sovietų santykiai su Egiptu žymiai pablogėjo. Prez. Sadatas sutruškino Egipto komunistus, o 1972 m. išvarė 20,000 Sovietų karinių ir ūkinių patarėjų. Rusams atsisakius par- duoti atsarginių ginklų dalių ir naujų ginklų po 1973 m. karo su Izraeliu, Sadatas atšaukė su So- vietais pasirašytą draugiškumo sutartį ir uždraudė Sovietų karo laivams atplaukti į Egipto uostus.

Irakas su Sovietais palaiko glau- džius santykius ir gauna iš jų ginklų bei karinių technikų. Tačiau nafta turtingas Irakas niekina Sovietų bendro naudoji-

mo gaminius, laiko juos šlamštu. Jis labiau vertina amerikiečių ir kitų vakariečių gaminius. Nese- niai Bagdade buvo uždaryta kultūrinė misija, už jos kišimasi ir Irako vidaus reikalus. Sirija irgi gauna Sovietų modernius tankus, lėktuvus ir raketas. Tačiau šiaip Sirija bendrauja su rusais tik to- dėl, kad neturi pasirinkimo. San- tykiai tarp abiejų valstybių yra geri, bet toli gražu Sirija nėra So- vietų satelitas.

Nors marksistinio pobūdžio so- cializmas vyrauja beveik visoje Afrikoje, ten nėra bent kiek pa- jėgesnių komunistų partijų. Tai slopina Sovietų veiklą Kenijoje, Zambijoje, Malavi ir Ghanoje. Kitur, kaip Čade, Nigerijoje ir Li- bijoje kariuomenė apginkluota rusų ginklais, tačiau Sovietų įta- ka beveik nepasireiškia. Maskvos įtaka yra stipri tik nedaugelyje šalių.

Kubos pagalba Afrikoje

Angoloje komunistai įsitvirtino valdžioje tik su Sovietų ginklų ir Kubos karinių dalinių pagal- ga. Ir vis tik, nepaisant abiejų komunistinių šalių paramos, angoliečiai siekia užmegzti ryšius su Vakarų valstybėmis. Be to, ten vis dar tebevyksta pilietinis karas su to krašto dešiniųjų gru- pėmis.

Nors Gvinėja yra gavusi didelę Sovietų paramą, bet ligi šiol ji nėra pasirašiusi su Sovietais drau- gingumo sutarties. Rusų kariniai ir civiliniai patarėjai pamažu ver- čiami grįžti namo. Gvinėjos prez. Sekou Toure yra paskelbęs šūkį: "Afrika afriekiečiams!" Ghana, valdant Kwame Nkrumai, buvo glaudžiai susirišusi su Sovietais. Ji nušalinus, nauja vyriausybė palaiko draugiškus santykius su JAV ir su Sovietais. Buvusi Pran- cūzijos kolonija Kongas yra val- domas kariuomenės. Jie siekia pagalbos iš Sovietų, Kinijos ir Ku- bos. Tačiau kongoliečių marksiz- mas skirtingas nuo sovietinio ir ki- niško. Amerikiečių ir Vakarų spe- cialistai tvarko pošto kasyklas ir vykdo naftos ieškojimus.

Dar visai neseniai Sudanas bu- vo stiprijoje Maskvos įtakoje. Ta- čiau, jų agentams surušius pasi- kėsinią prieš Sudano prezidentą Numeiri, 90 sovietų patarėjų buvo išprašyti iš krašto, ir da- bar Sudanas siekia JAV paramos, kuri jam pažadėta. Taip pat dar visai neseniai Sovietai buvo stip- riai įsitvirtinę ir Somalijoje. Ru- sai apginklavo Somalijos kariuo- menę ir aviaciją, netgi įsteigė jų bazę Berberoje, iš kurios gali- ma kontroliuoti laivų judėjimą Vakarams gyvybinės reikšmės erdvėje. Tačiau dabar, Sovietams pradėjus remti Etiopiją, didelį Somalijos priešą, tarp abiejų ša- lių vyksta plataus masto kovas. Somalijos santykiai su Sovietais atvėso ir dabar ieško paramos

iš JAV ir Saudi Arabijos, kuri- jau teikiama.

Lotynų Amerikoje

Lotyniškoje Amerikoje Kuba beveik visiškai priklauso nuo So- vietų ginklų ir ūkinės paramos. Maskva giriiasi dideliu laimėjimu. Kuba dabar siunčia savo karinius dalinius ir technikum paremti "iš- silaisvinimo" judėjimus Angoloje, Etiopijoje ir kitur Afrikoje. Taip pat kubiečių agentai įsifiltruoja ir ispaniškai kalbančiose šalyse ir ten kelia visokius samyšius. Ta- čiau Kuba yra labai brangiai kai- nuojas Sovietams sąjungininkas (3 mil. dol. į dieną). Dabartiniu metu JAV ir Kuba sutarė atnau- jinti diplomatinis santykius ir pradėti platesnio masto prekybą, kuri bus naudinga tik Kubai.

Peru dabartinė vyriausybė at- šaldė santykius su JAV ir praplė- tė su Sovietais. Sovietai sutiko Pe- ru pristatyti 100 mil. dol. vertės tankų, artilerijos, helikopterų ir raketų. Taip pat rusai sutiko sta- tyti tunelį per Andų kalnus. Ta- čiau tokia didelė Sovietų pagalba labai neramina Peru kaimynus ir verčia Peru vyriausybę apsi- galvoti ir ieškoti paramos Vaka- ruose.

Sovietų įtaka Europoje

Vakarų Europoje Sovietų re- miami komunistai vos neįsigalė- jo Portugalijoje. Bet visuotinio- se rinkimuose jie gavo labai ne- daug balsų. Dabr jie stengiasi iš- veržti į valdžią Italijoje ir Pran- cūzijoje, bet visai atsimesdami nuo Sovietų kontroliuojamo ko- munizmo (daug kas abejoja jų nuoširdumu).

Netgi ir Rytų Europoje Sovietų tankų ir patrankų šėšelyje So- vietų vyrvaimis niekur nepasie- kia šimtaprocentinės kontrolės. Keturis kartus nuo II pas. karo pa- baigos — Rytų Vokietijoje 1953, Lenkijoje ir Vengrijoje 1956, Cekoslovakijoje 1968 — rusams teko panaudoti karinius dalinius, no- rint numalšinti iškilusias maits- tus ir žmonių nerimą.

Suomija buvo dukart Sovietų užplūsta ir nugalėta: 1939-40 ir 1941-44 m., bet ji sugebėjo išlai- kyti savo demokratine santvarką, nepaisant Sovietų grėsmės ir spau- didimo Suomijos komunistai daly- vauja koalicinėje vyriausybėje. To nepaisant, Solženicyno kny- gos Suomijoje turi didžiausią pa- klaušą. Jos spauda valdžios ne- cenzūrojama ir klesti kapitalisti- nės įmonės ir prekyba. Sovie- tams reikėtų didelių pastangų vėl sutruškinti Suomiją. Tai galė- tų pastūmėti Švediją atsisakyti savo neutralumo ir prisidėti prie NATO.

Iš arčiau žvelgiant į Sovietų pastangos įsigalėti visam pasaulyje matyti, kad jos niekur nebu- vomo labai sėkmingos. Iš tikrųjų dauguma naujai susikūrusių vals- tybių palaiko su jais ne ką ge- (Nukelta į 4 pusl.)

Komunistų ekonominio centro — Comecono centro rūmai Maskvoje. Įstaiga Sovietų satelitams išnaudoti

ARKIV. J. MATULAIČIO KELI GYVENIMO BRUOŽAI

J. VAISNORA

To tikslu vienuolija siekia, leisdamas knygas, re- daguodama katalikiškus laikraščius, steigdama ir vesdama įvairių rūšių mokyklas, kolegijas, institutus, steigdama ir vesdama katalikiškas organizacijas tiek jaunimo, tiek ir suaugusiųjų, skelbdama krikščioniš- kąjį mokslą, sakydama pamokslus, skaitydama pa- skaitas, vesdama rekolekcijas, klausydama išpažinčių ir visais kitais būdais uoliniai besidarbuodama artimo išganymui ir tobulybei".

O vysk. J. Matulaičio 1922 - 1925 m. parašytoje ir- prie Bažnyčios teisių kodeksu pritaikytoje konstituci- joje, kurią pop. Pijus XI 1930. I. 27 patvirtino vie- nuolijos tikslai dar labiau išryškinti ir pabrėžti.

"Ypatingasis (specialusis) tikslas yra iš Dievo ir artimo meilės visomis jėgomis ir visokiais būdais pa- siaukoti kitų išganymui bei tobulinimui. Vienuolijos nariai šio tikslo siekia pirmiausia:

1) Patys įsigydami mokslą, mokslą keldami ir ki- tus mokydami, būtent, steigdami ir vesdami įvairių rūšių mokyklas, kolegijas, institutus, mokslo fakulte- tus, užiegos namus bei bendrabučius, skaitydami kon- ferencijas bei paskaitas, leisdami bei platindami kny- gas ir katalikiškus laikraščius.

2) Eidami sielų ganytojų pareigas ir teikdami pagalbos pasauliniams kunigams, būtent, skelbdami Dievo žodį, aiškindami krikščioniškąjį mokslą, ypač liaudžiai, klausydami išpažinčių, rengdami bei vesda- mi rekolekcijas, rengdami misijas tiek katalikams,

tiek pagal išgales nekatalikams bei netikintiesiems, apsiimdami vadovauti parapijoms, steigdami tiek jau- nimo, tiek suaugusiųjų katalikiškus ratelius bei drau- gijas ir joms vadovaudami ir kitais būdais, kuriuos uolumas, nuolatos besirūpinant sielų išganymu bei pa- šventimu pagal vietas ir laiko aplinkybes bei reika- lavimus nurodys".

Pasakojama, kad kun. Senkus, paskaitęs J. Ma- tulaičio naujai parašytą konstituciją, liūdnai išsita- ręs: "Iš senosios vienuolijos beveik nieko neliko...". Tie, kurie priekaištauja J. Matulaičiui, kad jis įstei- gęs visai naują vienuoliją, nepastebi, kad tiek 1910 m., tiek ir 1920 m. konstitucijoje yra įjinti ir senosios marijonų vienuolijos tikslai, tik jie labiau išplėsti, konkretizuoti ir pritaikyti laiko sąlygoms ir Bažny- čios reikalams. Juk ir J. Matulaičio parašytoje kon- stitucijoje randama ir Nekaltai Pradėtosios Mergelės Marijos garbinimą, jos pamaldumo skleidimą, ir tal- ką parapijų kunigams, ir maldomis gelbėjimą sielas skais- tykloje, bet visa tai kitomis formomis.

J. Matulaičio rašytoje marijonų konstitucijoje galima pastebėti, kad marijonų vienuolijos reformato- rius ypač pabrėžė mokslo siekimą, jo platinimą įvai- riūs būdais: žodžiu, spauda, mokyklomis, pastoracija, kitų auklėjimu ir mokymu. O visa tai siekiant, vie- nuolijos nariai turi stengtis "ištikimai ir vyriškai sekti pasaulio Išganymojo Jėzumi Kristumi: kasdien daug- iau ir daugiau rūpinamiesi Kristų pažinti, pamilti ir juo sekti, duotis save Kristaus dvasiai perimti ir val- dyti, visomis jėgomis ir pastangomis Kristaus kara- lystę plėsti ir Kristų į visą gyvenimą įnešti".

Moterų vienuolių tikslai

J. Matulaitis jo įsteigtoms moterų — Vargdienių seserų ir Jėzaus Eucharistijoje tarnaičių — vienuoli-

joms nurodė ir nubrėžė daugiau socialinio pobūdžio tikslus, ypač labdaros darbus.

Vargdienių seserų vienuolijos "antraeilis ir ypa- tingasis tikslas — Dievo ir artimo meilės darbai, ypač 1) rūpestis pačioms reikiama mokslo įgyti arba kokio darbo ar amato išmokyti; 2) mergaitės mokyti ir auk- lėti, rankų darbų, namų ir ūkio ruošos ar kokio amato jas mokyti; 3) mokyimo įstaigas, prieglaudas ir bend- rabučius laikyti; 4) geras knygas ir laikraščius spaus- dinti ir platinti; 5) kunigams prižiūrint katekizmo mokyti; 6) lygionius slaugyti; 7) pagaliau, padedant vargdieniams ir tarnaujant visuomenei, bendrai žmo- nes dorinti ir vesti juos prie Dievo".

O Jėzaus Eucharistijoje tarnaičių vienuolijai jos steigėjas tokius tikslus nubrėžė: "Ypatingasis vienuo- lijos tikslas yra mokyti krikščioniškojo gyvenimo vai- kus, mergaites ir moteris, kaimų ir miestų žmones, ypač neturtinguosius. To siekiama: 1) mokant juos tikėjimo tiesų ir paruošiant tinkamam šventų sakra- mentų priėmimui, visuomet vietas vyskupo ir klebono vadovybėje ir nuo jų priklausomybėje; 2) steigiant ir vedant tiek pradžios, tiek vidurines, bendrojo lavini- mo ir amatų mokyklas; 3) steigiant dirbtuves skirtas pasitobulinti amatuose ir užtikrinant mergaitėms ir moterims garbingą darbą; 4) steigiant internatus, našlaičių prieglaudas, poilsio namus ir t.t. 5) vado- vaujant ir vedant religinio auklėjimo ratelius ir drau- gijas. Visose aukščiau minėtose įstaigose seserys pir- miausia rūpinasi pagilinti katalikiškąjį gyvenimą savo auklėtinuosiuose, pravedant jiems atitinkamas dvasines lavybes, skaitant paskaitas ir bendrą knygų skaity- mą".

(Bus daugiau)

"NERIJA" DŽIUGINS KONGRESO DALYVIUS

Devintasis Ateitininkų kongresas bus užbaigtas iškilmingu banketu naujoje, modernioje Ukrainiečių katalikų bendruomenės centro salėje, 6812 Broadview Rd., Parma, Ohio, rugsėjo 4 d. Banketo pradžia 7:30 val. Po trumpos oficialiosios dalies, svečiai turės progą pasidžiaugti Clevelando studentų muzikinio vieneto "Nerijos" atliekama programa.

Sis jaunas, vos trejų metų, dainos ir muzikos mėgėjų entuziastų būrelis suspėjo išaugti į gražų muzikinį vienetą. Balsingos ir talentingos mergaitės su savo melle dainai bei pasjaukojimui padarė tai, kad "Nerija" jau yra ne trumpalaikė, praeinanti žiežirba, bet lietuvių chorų istorijoje išliekanti didelio dėmesio verta dainų reprezentantė.

Kad "Nerija" yra tuo, kuo didžiuojasi lietuvių visuomenė, garbę turi priimti Rita Čyvaitė, to muzikinio vieneto steigėja ir vadovė. Kas "charakteringa "Nerijai", charakteringa ir jos vadovė.

Rita Čyvaitė nepripažįsta vidutiniskumo ar atsitiktinumo. Ji laikosi dėsnio: turi būti stebima geriausių rezultatų. Pati Rita ilgus metus buvo žymiausia lietuvių atletė. Ji šį pavasarį baigė muzikos studijas Clevelando valstybiniam universitetui su Suma cum laude laipsniu. Ir jos "Nerija" nori

Rita Čyvaitė, "Nerijos" vadovė

pasiekti tokio tobulumo laipsnio, kokio bendrai galima pasiekti su talentingomis ir balsingomis, nors ir mėgėjomis, mergaitėmis.

Kristina Kuprevičiūtė, pianisto virtuozo iš Clevelando valstybinio universiteto profesorius Andriaus ir Reginos šešiolikmetė dukterė yra šio gražaus ansamblio vargiai pamainoma akomponiatorė.

Koncerto dalyviai ir svečiai išgirs šiuos atliekamus kūrinius:

Meilės vasara — žodž. St. Žilbino, muz. B. Garbulskio.

Motinėle mano — liaudies daina, oranž. Ritos Čyvaitės.

Humoreska — žodž. J. Antanaičio, muz. J. Stankūno.

Kažkuriame name — žodž. V.

MŪSŲ KOLONIJOS

Gardner, Mass.

MIRTYS

— Birželio m. pasitraukė iš gyvųjų tarpo Petras Jodaitytis, sulaukęs 69 m. amžiaus. Ilgus metus turėjo su tėvais maisto krautuve. Paliko žmoną, sūnų, dukterį, brolių bei seserį. Priklausė lietuvių klubui.

— Stasė Jonušonytė - Stasukėlis, mirė sulaukusi 57 m. Su vyru turėjo krautuve. Priklausė lietuvių klubui. Paliko vyrą Leo, sūnų ir dukterį.

— Elizabeth Kopicko mirė su-

šulcaitės, muz. M. Vaitkevičiaus.

Mieguželio noriu — liaudies daina — aranž. Broniaus Budriūno.

Oi, Motinėle — žodž. Vytauto Bložės, muz. B. Garbulskio.

Pilki keleliai, Mylėk ir lauk — žodž. P. Gaulės, muz. A. Raudonikio.

Ašarėlė — žodž. Tauras Zarankaitės, muz. Viltenio.

Paprasta dainelė — žodž. A. Sauliuno, muz. B. Garbulskio.

"Nerija" yra koncertavusi ir kituose miestuose. Šio banketo repertuaras yra skirtingas nuo buvusių koncertų: daug naujų dainų. Įsidėmėta, kad "Ašarėlės" dainos žodžiai yra jaunos, stiprios poetės, ateinančios į lietuvių kūrybos pasaulį.

— Tauras Zarankaitės, Detroit aktyvios ateitininkės.

V. Rociūnas

laukusi vos 27 metų. Paliko motina Elzbeta Petruskaitė ir dėdė kun. Joną Petruską. Iškilmingai palaidota. Šeši marionai iš Thompson, Conn. buvo avyžiaive mišiu atlaikyti.

— Ona Slavičienė mirė sulaukusi 86 metų. Ilgus metus su vyru buvo lietuvių klubo šeimininkė. Buvo protestantų tikybos, malonaus būdo.

— Jonas Sabulis mirė sulaukęs 43 metų. Paliko nuliūdusius brolius bei seseris.

— Athole mirė Jurgis Staciokas, sulaukęs 84 metus. Daug metų ten buvęs lietuvių parapijos vargonininku ir Gardnerio katalikų "Aušros" choro vedėju.

— Athole mirė Paul Stone, lietuvių klubo pirmininkas. Jis nuskeno bežuvaudamas.

— Ona Salkauskienė, mirė 83 metų amžiaus. Paliko daug giminių.

— Grupė mūsų miesto žmonių dalyvavo kun. Steponaičio 40 metų kunigystės jubiliejus iškilmėse. Linkime jam sulaukti dar daug gražių metų Kristaus vynuogyne.

SOPHIE BARGUS RADIO SEIMOS VALANDOS. Viena programė su WOPR. Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 12:30 - 1:00 val. popiet. - Seštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 v. ryto. Telefonas: 4-2413. 1409 A. M. 7185 So. Maplewood Ave. CHICAGO, ILL. 60629

PERSEKIOJAMAI LIETUVOS BAŽNYČIAI PAREMTI PER CLEVELANDO RELIGINĖS ŠALPOS KOMITETĄ AUKŲ ATSIENTE ŠIE ASMENYS:

- 50 dol. dr. V. ir A. Karobilai
40 dol. J. Rumbutis
25 dol. A. ir B. Gražuliai, dr. J. Skirinska
20 dol. K. ir Z. Gobiai, A. Karčiūkus, J. Mikonis
15 dol. I. ir R. Bubliai, A. Pautienis, P. ir O. Skardžiai, A. Styra, P. Tamulionis
12 dol. VI. Dautas, A. Puskoriūtė
10 dol. N. ir V. Andrusaičiai, J. Barniškiškis, K. Civiškas, B. ir N. Gaidžiūnai, V. ir O. Gelžėlinai, Kun. A. Galdikovskis, A. ir R. Idžzeliai, dr. S. Jankauskas, dr. P. Jucaitis, F. N. Kaminskas, St. ir S. Laniauskai, dr. A. Martus, O. Matusevičienė, P. Mikšys (Florida), N. ir VI. Palubinski, O. ir V. Ročūnai, J. ir D. Staniškiai, I. ir A. Šušinska, V. Samatauskas, R. ir E. Silgaliai, Ramūnas ir Vida Švarcė, K. ir E. Žemkeckai (Oshkosh, Wis.)
7 dol. J. ir V. Steponavičiai
5 dol. L. ir M. Baliai, A. Brazaitis, V. Gelgotas, Z. Gelgotaitė, G. ir A. Karsokai, V. Kasakaitis, B. Kazėniene, VI. ir M. Matulioniai, A. ir A. Mikolūnaitė, V. Nykštėnienė, St. Orantus, D. ir V. Sirdgeidai, K. ir B. Sirviniai, B. Smetoniene, R. ir H. Tatarūnai, E. Unger (Florida)
Religinės Šalpos Komitetas už aukas nuosirdžiai dėkoja.
1977 m. rugpjūčio 7 d. Cleveland

ŠIOS PLOKSTELĖS DAUGELIUI DAR NEŽINOMOS

- Idainavo A. Dvariona. Šokių muzikos rinkinys XXV
Idainavo Birutė Tamoliūnienė. Šokių muzikos "Svajonių salona"
1. Kur lankos žaliuoja — tango
2. Amour-Beguine
3. Laukiu, sugrįžk — valsas
4. Nuostabus berniukas — Cha Cha
5. Klajojančios rožės — lėtas fokstrotas
6. Hegeys — tango
7. Žibuoklės — valsas
8. Balti žiedai — manbo
9. Svejonė — tango
10. Kengurų samba — samba
11. Šešis — angų valsas
12. Gal būt, gal būt — botero
Idainavo A. Sabanauskas. Šokių muzikos rinkinys XXVI
1. Septintame rojuje — angų valsas
2. Mūsų susitikimas — tango
3. Suteiktas tango — tango
4. Liūdna — tango
5. Marytė mėlynakė — fokstrotas
6. Tik tau, Rio Rita — fokstrotas
7. Jeunytės meilė — tango
8. Ta naktis — angų valsas
9. Nakties serena — tango
10. Alodm — tango
11. Kodėl neatėjai — fokstrotas
12. Ei tu, mergyte — fokstrotas
Idainavo Birutė Tamoliūnienė. "O Ramonėle, pasakyk", šokių muzika
1. Granada — isp. fantazija
2. Pavaras už lango — tango
3. Su tavim kartu — cha cha
4. O Ramonėle, pasakyk — valsas
5. Tavo akys —umba
6. Zavingos naktys — fokstrotas
Lietuviški dainų ir operų rinkiniai VII
1. Mano gimtinė
2. Idainavo A. Rutkauskas
3. Užginta daina
4. Idainavo A. Rutkauskas
5. Prapuolau, motuli
6. Idainavo K. Petruskas
7. Du broliukai kunigai
8. Idainavo K. Petruskas
9. Sūdie, kary
10. Idainavo K. Orantus
11. Ispaniška meilė
12. Idainavo K. Orantus
Idainavo E. Saulevičiūtė
Visos šios plokstelės kainuoja tik po \$5.00. Gamamos

DRAUGAS 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Penktad. 9:30 - 10:00 val. vak. — 1490 AM. Seštad. 8:00 - 10:00 val. vak. — 106.3 FM. Sekmad. 9:30 - 10:00 val. ryto — 1230 AM. Veda K. BRAZDŽIONYTĖ 2646 W. 71st Street, Chicago, Illinois 60629. TELEF. — 778 - 5374

CLASSIFIED GUIDE

PROGOS - OPPORTUNITIES. Parduodama lietuviška krautuve SPOT-LITE FOOD MART. Dėl informacijų skambinti WA 5-1133

MISCELLANEOUS. M. A. SIMKUS NOTARY PUBLIC INCOME TAX SERVICE. 4259 So. Maplewood, tel. 254-7450

TELEVIZIJOS MIGLINAS TV. Spalvotos ir Paprastos. Radijai Stereo ir Oro Vėsučiai. MIGLINAS TV Parduodamas ir Taisyamas. 2646 W. 69th St., tel. 776-1496

COSMOS PARCELES EXPRESS SIUNTINIAI LIETUVA. 3333 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60609. 2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629. Telef. 925-2737 — 251-3320

NAMŲ REMONTAS PRIEINAMA KAINA. Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas, įrengiu kambarius rūš. Dažau. Zigmas, tel. 776-0832 po 6 v. vak.

VALOME KILIMUS IR BALDUS. Plausmu ir valkiojame visų rūšių grindis. J. BURNYS — Tel. RE 7-1618

SIUNTINIAI LIETUVA ir kitus kraštus. NEDZINSKAS, 4006 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632, telefon. 927-8990

MOVING. SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto kaimai ir pilna apdrauda. TEL. — WA 5-9668

MARJA NORKIENĖ VYTAUTAS ŽUKAUSKAS SIUNTINIAI LIETUVA. 2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. TEL. — WA 5-2787

NAMŲ APSILDYMAS. Taisau senus ir sudedu naujus pečius. Pigiai švalau tapetų atlyvius ir perdirbi dvi dienas. Iešu visoms sildytuvoms. Krepšys. A. BANYŠ — tel. 447-8806

A. VILIMAS MOVING. Apraustas perkraustymas įvairių aistumų. Tel. — 576-1882 arba 376-6886

NAMŲ APSITVARKYME. Ruošiatės ką perstatyti, pūcelėti, atnaujinti. Garazė. Viduje ar iš lauko namo. Rūpinamės visuomet šia jūma su patyrimu, už priemonę kainą, po- dės, skambinti po 6-10 v. v. vakaro. Telefonas 676-4800

Perskaityk "Draugą", duokite j kitiems pasiskaityti.

REAL ESTATE

PARDUODAM IR MAINOM. 6 butų mūr. namas, Marquette Pk. Geros pajamos \$45,000. 2 butų medinis namas ant platus sklypo. Marquette Pk. \$19,900. Miami Beach 6 kamb. 2 mieg. rezidencija, 1 1/2 vonios. Prie jūros. Tik \$37,000. Miami Beach 6 butų namas netoli jūros. Geras investavimui — \$93,000. Norintems pirkti, mainyti arba parduoti Chicago namus ir įsigyti Miami Beach, apmokame kelionės išlaidas jeigu padarysim transakciją. VAINA REAL ESTATE. Tel. — 925-6565

Gimnagogi Seimom gyventi namas — 2 miegami 1-me aukšte, 2 miegami 2-me aukšte. Įrengtas rūsys. Patis 2 maš. mūr. garazas. Į vakarus už Pulaski ant 89-os. Skambinti 735-3088. 60-os ir Komensky apyk. parduodamas 1 1/2 aukšto mūr. bungalov. 5 kamb. apačioj, 3 kamb. viršuj. 2 maš. garazas. Kaina \$49,500. Skambinti 767-0877

BY OWNER — OAK FOREST (Natalie Estates). Extra large completely redecorated 3 bedrm. raised ranch. 1 1/2 bath. Huge family room. Excel. condition. Many extras. Priced for quick sale — \$39,900. TEL. 687-6116

ELMHURST APYLINKĖJE. Savininkas parduoda 5 kamb. mūr. namą. Centr. orod vėsučiai. Židynas pusrūši kambarių. Pūnas rūšys, 2 maš. garazas. Didelis su medžiais sklypas. Žemi mokesčiai. Pėsčia naciama iki Frankino ir mokyklų. Kaina \$43,800. Skambinti po 5 v. v. TEL. 544-0618

PALIKIMAS. Parduodamas labai gerai išsibūtas 1-1/2 butų mūr. namas apyk. 89-os ir Rockwell. 6 kamb. ir 5 kamb. Atskiri sildymai. Pūnas 3 kamb. rūšys. Turi būt paruoštas. Apšvieta galima bet kada, raktas mūsų rastieneje. SWIICH REALTY — 581-5185

BUTŲ NUOMAVIMAS. Namų pirkimas — Parduodamas Vaidynas. Draudimai — Income Tax. Notariatas — Vertimai. BELL REALTY J. BAČEVICIUS. 6435 So. Kedzie Ave. — 778-2533

Budraitis Realty Co. DRAUDIMAI ĮVAIRŲ RŪŠIŲ BUTŲ NUOMAVIMAS. Parinksite nuomintakus. 4249 W. 63rd St., tel. 767-0000.

Pusanro aukšto mūrinis, 4 miegami, 2 tualetai, gražiai išlaikytas — Marquette Parke. Puiki progą — geležies išdirbtųjų krautuve (hardware) su namu. Reikia skubiai parduoti. Labai pelningas biznis.

SIMAITIS REALTY. Insurance — Income Tax. 2951 W. 63rd Street — 436-7873

JAU LAIKAS PIRKTI. 7 kamb. gražaus mūro labai švarus bungalov ir 2 auto mūro garazas. Naujas sildymas ir elektra. Arti Paramos. \$24,400. Biznio prekybai, restoranui ar ofisui, didelis patogus mūras ant platus sklypo Marquette Pk. \$42,900. 17 metų 6 kamb. lūkas mūro namas ir 2-1/2 auto mūro garazas "Radiant" sildymas. Daug ekstra priedų. Greit galima užimti. Arti parko ir bažnyčios. \$32,800. Modernus 2-1/2 butų mūro namas ir garazas. Dideli kamb. Švarus ir laukis ir viduj. Marquette Pk. centr. \$38,000. Gražus platus sklypas ir garazas Marquette Pk. Vertingas pirkti.

VALDIS REAL ESTATE. 2635 West 71st Street. Tel. 787-7200 arba 787-6884

Apmokama alebtis dien. DRAUGAS, nes jis plačiau skaitomas lietuvių dienraščiu, ir alebtis žurnalas yra vienas priemonas.

HELP WANTED — MOTETYS

Physician couple seeking experienced English speaking woman for care of newborn infant. Separate 2 rooms and bath provided in Gold Coast Lake Shore apt. Generous salary and benefits. References required. Write — Draugas, Adv. No. 3809, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

DEPENDABLE WOMAN NEEDED. 2 children, one school age & one 2 years old. Live in or daily. Top pay. Some English necessary. Western suburb. Tel. 354-7794

SEIMININKE. Siokiadienišiais dėl skalbimo, dalinai paruošti valgi ir prižiūrėti 1 metų vaiką. Galima susitarti dėl darbo valandų ir adyginimo. Sautki Marityn 446-9300.

LIVE-IN HOUSEKEEPER. One 2 year old girl. Own room, bath, good salary and home for right person. References, some English. Lincoln Park area. Tel. — 649-1859

VYRAI IR MOTETYS. COUPLE FOR BARRINGTON COUNTRY ESTATE. Experienced cook & yard man. Own cottage. Call 381-5634

HELP WANTED — VYRAI. TYPESETTER ON COMP/SET 503. Paste-up and design skill a plus.

Loop. Full time. Health insurance plan. Salary depends on experience and ability. Call A. WALDEN — 346-3465

PRINTERS TRAINEE. Experience desirable but not necessary. Steady, days, good opportunity. PHOENIX PRINTING CO. Tel. — 427-7626

MONTGOMERY WARD & COMPANY. Evergreen Park Plant. Full Time Watch Repair. Experience necessary. Full range employee benefits. Apply in person. 95th & Western Ave. Third floor personnel. An equal opportunity employer.

INGUOMOJAMA — FOR RENT. Išmum. apsidomas butas pirmame aukšte. 2 miegami, salionas ir moderniška virtuvė. Balkonas. Saldytuvus ir plyta. \$250.00 mėn. Netoli Jaunimo centro. Skambinti 778-6878.

Išmum. 5 kamb. butas. Rami apylinkė. Arti vienuolyno. Tel. 484-8883

NORI PIRKTI. Ieškom 1 1/2-2 1/2 didelių butų namo, į pietus nuo Marquette parko ir į vakarus nuo Calif. st. Skambinti rytais 9-12 val. Telef. 778-5888

Marquette Parke ieškoms parduoti 1 ar 2-1/2 butų namas. Skambinti 434-7783 arba 476-2190.

DEMESIO. THE FORTY YEARS OF DARKNESS. Pasaule Dr. Juozas Valčiulis. Apie istorinius lietuvių kovų metus. Į anglų kalbą išvertė Juozas Balčevičius. Kaina \$3. Kietas viršelis — 88. Iš planų trupa gaminama DRAUGAS

"GRANDINELE" JUBILIEJINIAI METAI

Rugsėjo 7 — pirmoji "Grandinėles" šokėjų repeticija (kaip visada, E. Clevelando YMCAtalpoje), kuria bus pradėti 25-ti grupės darbo metai. 25 metai — ne viena diena. Daug jaunų žmonių "Grandinėles" eilėmis prašoko, eilė jau ir "paseno", vaikus užaugino ir šokti išleido. Daug repetuota, šokta, groti, keilauta. Perskrota Amerika nuo Atlanto iki Pacifiko, koncertuota Venecuoloje, Kolumbijoje, šokta, groti Europos kraštuose. Ir šių 25-tųjų metų sėkmė, kaip ir ankščiau, daugumoje pareis nuo patelių šokėjų, jų noro, ryžto, darbo šokti, groti, keilauti, nuo "Grandinėles" jaunimo tėvų bendro atsinešimo grupės veiklai. O yra dar ir šokių neišoktų, muzikos neišgrotos, pasulio neaplankyto. Tad "Grandinėle" kviečia visus: jaunus šokti, groti, vyresnius savo talka prisidėti, buvusius šokėjus, muzikantus ir vėl smagiame rateliiu įsijungti, kad 25-tieji metai būtų graži "Grandinėles" darbo pradžia sekantiems šimtmėčio ketvirčiui. L. Sagys

MOKINIŲ IR TĖVŲ DEMESIUI

Clevelando šv. Kazimiero lituanistinėje mokykloje, kuri naudojasi Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos patalpomis, šiomet vėl veiks vaikų darželis, tarpu Sovietams patikimus draunai kalbantiems lietuviškai. Bus dėstoma lietuvių kalba ir litera-

"GRANDINELE"

tūra, Lietuvos istorija ir geografi- ja, visuom. mokslas, tikyba, tautiniai šokiai, dainavimas ir liaudies instrumentų muzika. Vaikai taip pat bus ruošiami lietuviškai išpažinti ir pirmajai šv. komunijai.

NIURNANTYS SAJUNGININKAI

(Atkelta iš 3 pusl.) resnius santykius negu su JAV. Kai kurios jų noriai priima rusų siūlomą pagalbą kai atsiranda reikalas ir kai joms atrodo naudinga prisilieti prie Maskvos. Tačiau šaly, esančios toliau nuo Maskvos rėnkų ir tiesioginio jos karinių jėgų įsibrovimo, stengiasi atsipalaidoti iš Maskvos glėbio pirmajai progai pasitaikius. Nepaisant neseniai išgyventų nesėkmių, JAV gali pasitikėti savo sąjungininkais visam pasaulyje — Vakarų Europoje, Japonijoje, Australijoje ir bet kur kitur. Tuo tarpu Sovietams patikimus draunai kalbantiems lietuviškai. Bus dėstoma lietuvių kalba ir litera-

"LIETUVOS AIDAI" Penktad. 9:30 - 10:00 val. vak. — 1490 AM. Seštad. 8:00 - 10:00 val. vak. — 106.3 FM. Sekmad. 9:30 - 10:00 val. ryto — 1230 AM. Veda K. BRAZDŽIONYTĖ 2646 W. 71st Street, Chicago, Illinois 60629. TELEF. — 778 - 5374

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO RICHARDO DAUNORO KONCERTA

SAJUNGA RUOSIA...

Regp. 28 d., sekmadi., 4 val. popiet — JAUNIMO CENTRE, 5620 S. Claremont, Chicago, Ill.

Akompanuos DARIUS LAPINSKAS

BILJETAI: \$6.00, \$5.00, \$4.00, \$3.00
 Giamami — GIFTS INTERNATIONAL, INC.
 2561 West 71st Street — Telefonas 471-1424

KOVA SU BALOMIS NEPRIKLAUSOMOJE LIETUVOJE

J. SLAVENAS

(Tęsinys)

Kai i Šeštokų dvarą atvažiuo žemės komisiai ir matininkai, vietiniai kumečiai ir mažžemiai šia žinia sutiko ne su tokiu entuziazmu, kaip kitų dvarų. Žemės jie gaus, pasidarys nepriklausomi ūkininkai, bet balų slogutis taip ir slėgia širdis.

Matininkai išmatavo žemę, suskirstė sklypais ir prie kiekvieno sklypo pridėjo po gabalą balų. Čia nebuvo nei kapčiai sukasti, nei naujos ežios, suartos. Plane viskas buvo nužymėta, bet tikroviškai — tik išvaizduojamoji linija ir tokie pat kapčiai. Niekas per daug čia galvos ir nelaužė — vis tiek nėra naudos.

Bet ir naujieji savininkai pamazū apsiirato; ir jie, kaip ir kiti, kartais kiek pašenaudavo, o jei vasara sunkiai įmanoma, tai žiemą paklodų prisikapodavo. Kai kuriuose gabaluose buvo medelių, krūmų. Vis savo žemelė.

Praėjus keleriems metams, kai naujakuriai pajuto po kojomis tvirtesnį pagrindą, atsėit, pergyveno pirmuosius skurdo metus, pasiekė jų ausis žinia, kad valdžia, vykdydama žemės nusausinimo planą, atkreipusi į gyventojų prašymą dėmesį, ištraukusi ir balas i melioracijos darbų sąrašą... visus šį žinią nudžiugino: gal iš balų nors pievų bus, bet buvo ir tokių, kurie tik numojo ranka: balos buvo, balom ir pašiliks, o mokėti reikės. Tačiau tie, kurie iš nusausinimo darbų šio to tikėjosi, pradėjo judėti. Jų atstovai lankėsi melioracijos departamente, teiravosi, kada darbai bus pradėti, kaip ilgai truks, kiek kainuos. Melioracijos departamente atstovai buvo pradžiu ginti — darbai gal jau už metų bus pradėti, atsėit, matavimo ir plano parengimo darbai, bet pats sausinimas gal tik už dveju ir truks ilgai... Kai dėl mokėjimų — tai vieni niekai: jie bus išdešyti daugeliui metų ir, žinoma, kaip valdžia — gal ir visai po kurio laiko nubrauks. O, be to, mokėti, tik tada reikės pradėti, kai jau darbai bus visiškai baigti.

Grįžo atstovai su neblogomis žiniomis. Klausėsi vyrai atstovų pasakojimų, vieni abejingai raukė nosis, kiti ranka mosterėjo. Bet, visų svarbiausia, kad greit nereikės mokėti, o nauda gal vis šiočia tokia bus. Daug vyrai nesitikėjo — nes kurgi tą vandeni dėsi, kaip tas alminčias akis užgydysi. Bet pažūrėsim — kalbėjo.

Naujų ūkininkų širdis betgi kas tai kuto, jie su nekantrumu laukė ateinančio pavasario. Gal jau kas nors balose bus pradėta? Ir tikrai, pavasarį atvažiuo iš Kauno keli matininkai, kultūrtechnikai ir pasikvietė eilę pagelbinių žmonių pradėjo matavimo darbus.

Darbas buvo pradėtas nuo Kirsnos žemupio ir prieš srovę buvo varomas toliau. Tik pamazū buvo varomas i priekį. Kelios savaitės praėjo, kol matuotojai pasiekė geležinkelio pylimą, taigi priartėjo prie Šeštokų naujakurių balų. Čia matuotojams buvo daug sunkiau, nei pradžioje: balos plačios, neprieinamos. Iš tolo, aplink vaikščiodami, jie stebėjo per aparatus pažliugusius plotus, užsižymėjo, rašė... Ūkininkai, atėję pasžiūrėti, teiravosi pas matuotojus, ar jau tuoj bus pradėti sausinimo darbai. Bet jiems buvo paaiškinta, kad tik tada, kai bus baigti matavimo darbai, nustatytos pagrindinės linijos, išmatuotas galimas vandens kritimo laipsnis ir visa eilė parengiamųjų darbų. Po to turės būti parengti planai su smulkiais apskaičiavimais. Tie planai ir sudarys darbų lyg ir vadovą. Jei matavimai iki rudens bus baigti, planai busi paruošti per žiemą. Ir tik tada balos bus ištrauktos i melioracijos darbų vykdymo eilę. Vyrams nepatiko toki aiškinimai — jie jau dabar norėjo matyti darbus pradėdant. Bet ką daryti: laukė iki šiol, palauks ir toliau.

Ateinančias pavasaris atnešė geresnių žinių — jau Kirsnos žemumy kasal UŽ kelių savaitių pasieks geležinkelio pylimą... Neiškentė vyrai, važiavo pažiūrėti, bet grįžo gerojai nusivylę: vargiai bus iš to naudos — parausia upelį — ir viskas.

Kai darbai pasistūmėjo iki Šeštokų balų, ūkininkai būrais ėjo pažiūrėti ir sulpė ant geležinkelio pylimo stebėjo darbo eigą.

Jie matė, kaip darbininkai, pasiskirstę dešimtimis, ilgakočiais kastuvais, kablais ir keistai įtaisytais piūklais nešini, guminiiais batais apsiavę, subrido vietomis net iki juosmens i vandenį — i tą vietą, kur atrodė Kirsnos upelis pamazū per vikšvynus ir nendrynus stumiasi; kinto krūmus, ilgakočiais kastuvais smeigė nendrių šaknis, kablais traukė jų dumblius kupstus ir krovė ant krantų. Traukė iš dumbliu vandens, vertė giliai esančius kelmus, krūmų šaknis, kinto pasitaikiusius medelius. Kai viena dešimtinė baigdavo savo gabalą, ji eidavo i kitų priekį ir vėl tą pat dirbo. Kur vyrai praėjo, ten tekėjo su dumblais susimaišęs vanduo, nešdamasis su savim nendrių šapus, žoles; paskui vyrai tiesėsi bent penkių Šešių metrų pločio purvino vandens juosta — be vikšvų, be krūmų, jau šiek tiek panaši i upelį. Visai stebi ūkininkai vertino darba: vieni tvirtino, kad vėliau dar bus kasama, toliau pravaloma, upelis dar platesnis bus ir, aišku, geriau vandeni nutrauks. Kiti abejingai lingavo galvomis.

Diena po dienos upės valytojai vis tolo ir po kelių savaitių jų jau nebebuvo matyti. Jie kažkur apie Kirsnos aukštupį. Taip jie šiais metais prie Šeštokų balų daugiau ir nebesiparodė. Upė tekėjo vis dar drumzlina, lyg iš ilgo miego pribudinta, apsilbaus. Bet jau aiški jos vaga, lyg juosta nusitęsusi, vingiuoja aplink alksnykus, beržynus ir nyksta tolumoje.

Nustebo Šeštokų gyventojai: jų balos šiemet kiek kitokios... Jau iš pakraščių toliau įeiti galima, ir gyvuliai įbride netaip klimpsta, o ir toliau nuėjus po kojomis pagrindas tvirtesnis. Nejaugi tas padėjo? Aišku tik tas! Šiemet vasara lietinga ir paprastai būna gana sunku i baltas įžengti. O dabar — balos mažiau pažliugusios... Žmonės visai tiksliai samprotavo: pravalius upės vagą, vanduo turi laisvesni kelią ir greičiau nuteka. Tas jau duoda vilčių.

Kitą pavasarį, kai tik prasidėjo melioracijos darbų sezonas, i

Moreninis (lovio tipo) Vėselio ežeras iš Paveisėjiminių pusės (Prof. S. Kolupeitos nuotrauka iš Br. Kviklio archyvo)

Šeštokų miestelį atvyko šimtai naujų gyventojų, vien vyrų. Nuo Šiaulių, nuo Mažeikių, nuo Biržų, nuo Panevėžio. Nemaža dalis buvo ir vietinių. Vyrai apsigyveno pačiame miestely, pas ūkininkus, kiti pasistatė prie balų palapines, nes sunku buvo nedidelėj geležinkelio stoty susitalpinti. Prasidėjo neįprastas judėjimas, gyvumas: padidėjo krautuvių apyvarta, ypač maisto daiktų. Ūkininkai irgi dalį lašinių, sviesto, kiaušinių, dešrų, sūrų galėjo atvežti parduoti. Per savaitę dirbė, savaitgaliais vyrai išjungdavo i visuomeninį gyvenimą — dalyvaudavo šokiuose, vakareliuose. Pavakarem skambėjo dainos, klegėjo kalbos. Va-

sara ilgą. Buvo tokių, kurie ir gyvenimo drauges susirado, pastoviai įsikūrė. Žinoma, būdavo ir nesuipratimų, ypač vakareliuose; kai kurie vyrai mėgdavo išgerti ir, aišku, patriukšmaudavo. Bet tai nebuvo taip jau daug atvejų. Iš daugelio žmonių visokių pasitaiko. Apskritai, atėvių santykiai su vietiniais žmonėmis buvo geri, draugiški.

Šiais metais vyrų darbai balose buvo kiek kitoki: vieni gerojai praplato dar pernai pravalytą upelį, kiti kasė dalį šoninių griovių, vandens surinkėjų iš abupus upės esančių plotų. Dar kiti įrenginėjo vandenkrėčius — kad pagreitintų vandens tekme.

(Bus daugiau)

PAMOKOS TEVAMS

Jauni žmonės tiek daug kalba apie gyvenimą todėl kad jo ne 7 v. v., pradedant rugsėjo 8 d., pažįsta. Jei pažintų — iškart turės paskaitas tėvams, paruošdama juos auginti kūdikius.

Karlas Krausas

A. + A. JONUI BANEIKAI mirus,
 jo liūdinčias žmoną **ELEONORĄ**, dukteris **MARIJĄ**
REMIENĘ ir **SESELĘ MARGARITĄ** nuosirdžiai užjaučiame.

Sofija ir Norman Burstein

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

GOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

4330-34 South California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Normandie Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Kopolyčios

Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TEVAS IR SONUS

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. — Tel. GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero — TOWnhall 3-2108-9

AIKŠTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Pariat.

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SONUS

2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1215

11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4848 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 5-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3384 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS - BUTKUS

1444 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

Mielam jaunystės ir mokslo draugui

A. + A. DR. ZIGMUI KUNGIUI mirus,

jo žmoną **REGINĄ**, **SONELIUS**, **SESERIS**, **BROLIUS** ir visus artimuosius dideliame skausme palikusius nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Razmų šeima

Mylimam vyrui ir tėvelių mirus, mūsų narei

REGINAI KUNGIENEI,

jos šeimai ir kitiems giminėms nuosirdžiausią užuojautą reiškia

Lietuvos Dukterų Draugija

Los Angeles skyrius

Mylimam tėveliui mirus,

EMANUELI ŠIAUDINAIŲ ir šeimą

nuosirdžiai užjaučiame.

Emilija ir Stasys Ambrozaičiai

A. + A. DR. ZIGMUI KUNGIUI

netikėtai mirus, jo žmoną **REGINĄ**, **VAIKUCIUS**, seserį **P. ŽYMANIENĘ**, kitas seseris ir brolius bei artimuosius nuosirdžiai užjaučiame.

V. E. Rastoniai

Staigiai netekus mūsų ilgų metų draugo

A. + A. DR. ZIGMO KUNGIO,

jo žmoną **REGINĄ**, vaikučius, seseris, brolius ir gimes nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Algė, Adolfas ir Silvija Šležai

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems.

SPORTAS

(Atkelta iš 2 pusl.)

nį ten pat irgi 10:15 val. ryto ir abiejų dienų rezultatai bus skaitomi. Be tarp miestinių varžybų (kiekvieno miesto 9 atstovai ir 6 geriausi rezultatai skaitysis), bus varžomasi ir individualiai A, B, C ir D klasėse, jaunučių, jaunių, moterų ir senjorų klasėse. Po varžybų sekmadienį 7 val. vakare Silver Lake C.C. įvyks balnas su pačių golfininkų paruošta programa, vakariene ir šokiais. Kviečiame ir svečiai. Ankstyvos stalų rezervacijos pageldinamos.

O. N.

Nuo 1914 Metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalais visais mūsų apylinkės.

Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir atotijs.

Spalintos apdarastos iki \$40,000.00
FRANK ZOGAS,
 President

2057 W. 69th Street
 Chicago, Ill. 60629
 Phone 925-7400

MIDLAND SAVINGS

& LOAN ASSOCIATION
 4040 Archer Avenue
 Chicago, Ill. 60632
 Phone: 254-4470

8929 S. Harlem Avenue
 Bridgeview, Ill. 60455
 Tel. 598-9400

5 1/4%

per quarterly 4 Year Savings Certificates Minimum \$5,000

7 1/2%

All accounts compounded daily — Passbook Savings

Šiame vietoje programos
BEVERLY HILLS GELNYCIA
 2425 WEST 69th STREET
 Telefonas FR 3-0223 ir FR 3-0224
 Taip pat naujoji Barbara ir Gene Dreblų kirtuvė.
THE DASHY STORE
 6818 Southwest Hwy, Oak Lawn
 Tel. 499-1212

APYLINKŲ MUS

× **Dr. Petras Kisielius**, perėmėtais metais išrinktas Loretto ligoninės medicinos štabo pirmininku, neseniai perėmė pareigas. Pirmininko pareigų perėmimo proga buvo pasakyta keletas kalbų, tarp kurių trumpai kalbėjo ir pats naujasis pirmininkas dr. Kisielius.

× **"Lituanicos" sporto klubo** futbolo komanda šį sekmadienį, 1 val. po pietų Lincoln parke (Lincoln — Montrose West) žais pirmąsias rudens rato pirmenybių rungtynes prieš irančių komandą Winged Bull.

× **Dr. Vaclovas Šaulys**, Jurgis Mikaila ir Paulius Alšėnas aktyviai dalyvaus Ateitininkų federacijos IX kongreso darbuose Clevelande. Rugsėjo 1 d. Dievo Motinos Nuolatines Pagalbos parapijos salėje pateiks projektus ir kalbės apie ateitininkų organizacijos finansus.

× **Sešios mediciniškos nuodėmės** — 486 Alvudo radijo pasikaita šį seštadienį, 9 val. ryto. Sofijos Barkus radijo šeimos valandoje.

× **Jonas Talandis, A. Dagsys, A. Kazakevičius, E. Lapas, T. Lapas, dr. O. Nakas, R. Panaras, A. Traška ir V. Žemaitis** sudaro tarp miestinių golfo žaidynių rengimo komitetą, žaidynės įvyks rugsėjo 3-4 dienomis Silver Lake golfo klube.

× **Liudas ir Aleksandra Sagišai**, Lyndhurst, Ohio, žinomi "Grandinėles" tautinių šokių grupės vadovai, yra ir nuosirdūs "Draugo" nuolatiniai rėmėjai. Šiomis dienomis jie atsiuntė 10 dolerių auką. Dėkojame!

× **Olegas Gešventas**, Cicero, Ill., skautininkas, "Draugo" sporto skyriaus bendradarbis, šiuo metu atostogauja, drauge su savo žmona keliaudamas po Ameriką. Iš Worcesterio atsiuntė mums Malorus sveikinimus prie kurių prisidėjo ir sktn. Adolfo Venclauskas. Dėkojame.

× **Antanas Zailskas**, Cicero, Ill., yra nuolatinis "Draugo" rėmėjas. Ir dabar, atnaujindamas prenumeratą, atsiuntė didesnę auką. Labai ačiū.

× **Juozas Arštikys**, Cicero, Ill., žinomas visuomenės veikėjas, atsiuntė didesnę auką savo dienraščiu stiprinti. Ačiū.

× **Mokytojų ir jaunimo studijų savaitėje** pramatytas svartų tybos šeštadienio popietėje mokyklų reformos reikalu neįvyks. Vietoje jų bus mokyklų vedėjų pranešimai švietimo tarybai. (pr.)

× **Ričardo Daunoro koncertas** įvyks rugp. 28 d., sekmadienį, 4 v. popiet Jaunimo centre. Akompaniatorius Darius Lapinskas. Bilietai gaunami Gifts International, Inc., 2501 W. 71 St., tel. 471-1424.

× **Kuošnia Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga**. (pr.)

× **Cicero išnuom.** 6 kamb. naujai įrengtas butas. Virtuvė su indų plaunama mašina. Arti traukinio. Galima nuomoti garažą. Skamb. 863-0128. (sk.)

× **A. a. Leonardo šimukš** surinkta dokumentinė medžiaga — kaip Amerikos lietuviai laimėjo Washingtono užtarimą pavergtai Lietuvai ir kaip siekė išlaisvinti Lietuvą, yra paskelbta knygoje "Amerikos Lietuvių Taryba". Knyga kainavo 10 dol., dabar ją "Drauge" galime gauti už 3.35 dol. su persiuntimo (pr.)

× **Liudas Stukas**, dainavimo mokytojas ir muzikos mokyklos skyriaus vedėjas Mountainside, N. J., yra išleidęs naują plokštelę su savo vadovaujamu moterų kvartetu, pasivadinsiu "Vilija". Plokštelė greitai pasirodys rinkoje. "Vilijos" kvarteta sudaro Regina Malakas, Aldona Pitkunigis, Edna Rynca-vage ir Loretta Stukas.

× **Šv. Pranciškaus seserų rėmėjų** parengimas bus rugpjūčio 21 d., sekmadienį, Šv. M. Marijos Gimimo par. salėje. Tai bus paskutinis šių metų parengimas. Dėlo prašomos visos narės dalyvauti ir atsivesti svečius.

× **Solistas Ričardas Daunoras** neseniai pasitraukęs iš okup. Lietuvos, dabar gyvena Paryžiuje, yra atvykęs į Chicago. Jo dainų koncertas, akomponuojant muzikui Dariui Lapinskui, ruošiamas rugpjūčio 28 d. Jaunimo centre. Koncertą ruošia Pasaulio Liet. jaunimo s-gos Rysių centras.

× **Su dr. Petru Kisieliu**, Ateitininkų federacijos vadu, pasikalbėjimą radijo bangomis perdavė "Margarūčio" radijas rugpjūčio 18-19 dienomis. Dr. P. Kisielius nusakė ateitininkų tikslus, organizacinę struktūrą, atliekamus darbus ir suteikė informaciją apie artėjantį federacijos IX-ji kongresą. Pasikalbėjimą pradėję Petras Petrutis.

× **Presbiterijonų** bažnytinių tarybų federacijos pirmininkas amerikietis James Ratigan, savo laiške San Salvador arkivyskupui Romero, iškėlė Katalikų Bažnyčios socialinę veiklą El Salvadoro respublikoje, teikiant pagalbą neturintiems visuomenės sluoksniams ir ginant žmogaus teises.

× **B. Mickus**, nuosirdus skaitytojas Michigan City, Indianos valstijoje, atnaujindamas prenumeratą mokėstį, atsiuntė ir 22 dolerių auką. Tokiu būdu jis gražiai parėmė savo dienraščį. B. Mickų skelbiame "Draugo" Garbės prenumeratorių ir nuo širdžiai dėkojame.

× **Aukų po du doleriu** atsiuntė: M. Vaitekūnas, Juozas Sakalas, G. Žemaitis, Ačiū.

× **Lietuvių televizijos gegužinė-piknikas** bus rugpjūčio 28 d., sekmadienį, Vyčių patalpose. Meninę dalį išpildys sesučių Drūtyčių Trio. Gros orkestras Vytis. Veiks atgaivos baras. Bus turtingas laimėjimų šaltinis, šiltas ir šaltas maistas, karštos pončkos ir kt. Nuosirdžiai prašome dalyvauti. Pradžią 12 val. p. p. (pr.)

"The New World" savaitraščio redaktoriai rugpjūčio 11 d. lankė lietuviškas įstaigas, tarp jų ir "Draugą". Nuotraukoje — svečiai su Aitos atstovais. Iš kairės: St. Mankus, kun. A. Stašys, Irena Blinstrubienė, vyr. red. A. E. Wall, red. J. J. Kozak, kun. J. Prunskis ir J. Ramoška. Nuotr. V. Noreikos

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

KILNOJAMA PARODA

Lietuvių dailininkų kilnojamoji meno paroda, globojama Balzeko lietuviškos kultūros muziejaus, šiuo metu vyksta Oregon - Lorado Taft Gallery. Parodos paruošiamuosius darbus atliko Freeport meno muziejus, kuriam ta galerija priklauso. Pati galerija yra Oregon miesto bibliotekos pastate II aukšte. Jai duotas garsaus amerikiečių skulptoriaus Lorado Taft (1860-1936) vardas, kuris yra padaręs ir netoli ten Lowden parke 48 pėdų aukščio žymaus indėnų vado — Black Hawk — statulą, stovinčią ant Rock upės kranto.

Pats Oregon miestelis yra šiaurinėje Illinois dalyje, apie 100 mylių nuo Chicago ir turi 4000 gyventojų.

Paroda, nors ir nedidelė palatpoj, yra gražiai išdėstyta. Prie durų kabo didelė lietuviška trispalvė vėliava. Paroda tęsis iki Darbo dienos savaitgalio.

A. E-nė

CICERO JŲRŲ ŠAULIAI

Cicero j. šaulių kuopos, "Klaipėda" šauliai-ės labai gausiai dalyvavo LŠST suruoštoje kultūrinio savaitgalio stovykloje liepos 2-4 d. d. Union Pier, Mich. Liepos 16 d. kuopos šauliai-ės dalyvavo su trimis vėliavomis Pavergtųjų tautų parade Chicago centre.

Jau eilė metų Union Pier, Mich., rengiama jūros šaulių "Jūros diena". Šiemet tą šventę rengė Cicero j. šauliai. Šventė įvyko š. m. rugpjūčio 13 d. Apie 9 val. ryto šauliai pasikrovė išvažiuoti į Union Pier. Prie Lietuvos namų buvo iškeltos Amerikos ir Lietuvos vėliavos.

Kuopos moterų vadovė R. Latozėnė ir dvi padėjėjos O. Tiknevičienė ir S. Žibutienė susitvarkė virtuvėje, kad Baro šeimininkas buvo V. Tiknevičius ir jo padėjėjai K. Lazinka ir J. Blujus. Pasitarimą pradėję centro valdybos vykd. vicepirmininkas ir Detroito "Svyturio" j. š. kuopos pirm. A. Šukys, sekretoriaus A. Gailius.

Vakare, išsiriškiavus uniformuotiems šauliams ir šaulėms, buvo nuleistos abi vėliavos.

Po to prasidėjo balius Lietuvių namuose. Cicero kuopos pirm. K. Milkovaitis, atidarydamas balius, pasveikino susirinkusius ir pristatė iš kitur atvykusius j. šaulių vadovus: Detroito "Svyturio" kuopos pirm. A. Šukį, Chicago "Gen. T. Daukanto" kuopos pirm. E. Vengianską, St. Petersburgo kuopos valdybos narį A. Luką ir New Yorko šaulių ir šaulė. Ypač gausiai dalyvavo Detroito "Svyturiečiai", o Chicago "daukantiečiai". Bilietus platino S. Juozaitis ir A. Gailius, o prie įėjimo bilietus tikrino j. šauliai: B. Petrauskas ir V. Straznickas.

Trumpą meninę programą atliko I. Petrauskienė, jai akomponavo A. Markauskas. Solistė buvo apdovanoja gėlių puokšte.

A. Markausko vadovaujamas orkestras išjudino jaunus ir senus, visi šoko užmiršę savo rūpesčius ir vargus.

Laimėjimų bilietus pardavinėjo A. Ašokienė, E. Paulauskienė, I. Petrauskienė ir M. Straznickienė, o laimėjimus pradėję A. Markauskas. Tvarką palaikė A. Ašokis, dalyvavo šv. Mišiose Gintaro vasarvietėje, o po pamaldų vėl susirinko užkandžiems Lietuvių namuose. Čia vėl gražioje broliškoje nuotaiko-

je buvo praleista keletą valandų.

"Jūros diena" praėjo gerai ir tvarkingai. Skanias dešras gamino mūsų kuopos šaulys P. Putrimas, o skanųjį kugelį iškepė kuopos šaulė Pranutė Dvilaitienė.

Alf. Gailius

Marquette Parke nuolat veikia jaunimas ir ypač mėgsta pasikalbėti su policija, kuri saugo parką. Šiomis dienomis Marquette parke yra nemažai piknikų ir pramogų savaitgaliais. Apylinkėse gyventojai gausiai lanko parko piknikus ir sporto žaidimus. Parkas nuolat yra užimtas įvairiais užsiėmimais ir pramogomis. Nuotr. Algimanto Stasiulio

CHICAGOS ŽINIOS

SAMDYS BEDARBIUS

Darbo departamentas paskelbė, kad susitarus su Chicago and North Western transporto bendrove, bus parūpinta 660,000 dol., tai bendrovei pasamdyti 432 tarnautojus ir sustiprinti paruošimą darbams. Tarnybos duodamos pirmiausia Vietnamo karo veteranams.

PORTORIKIEČIAI

Trys portorikiečių aktyvistai Chicagoje uždaryti kalėjiman už tai, kad nebendradarbiavo su teismu stengiantis išaiškinti, kokie teroristai sprogdino bombas. Kalėjime yra Northwestern univ. istorijos dėstytojas J. Lopez, jo brolis — teismo raštininkas Juan ir YMCA darbuotojas R. Caldero. Prokuroro padėjėjas J. Margolis pareiškė, kad ieškoma kriminalistų - teroristų, kurių padėtos bombos atnešė milijonus nuostolių.

VENECIJOS NAKTIS

Chicago festivalyje rugpjūčio 19 d. Monroe gatvės uoste 7 v. v. bus vadinama Venecijos naktis su vandens pašliūžų akrobatika, dekoruotų laivų ir jachtų parada, fejerverkais. Tą pat dieną Portage Parke, 4100 N. Long, vandens polo rungtynės. Be to, tarptautinės rungtynės skridimo sklandytuvais. Šeštadienį, rugpjūčio 20 d., tęsimos rungtynės sklandytuvais ir vandens polo. Chicago universiteto Stagg stadione, 56 gatvė ir Cottage Grove, atletų rungtynės. Sekmadienį, rugpjūčio 21 d. 11 val. plaukymo rungtynės tarp Ohio ir Oak gatvių.

"UZEMĖ" ROTUŠĖ

Grupė Bogan mokyklos tėvų, protestuodami prieš planuojama

LITUANISTINĖ MOKYKLA IŠ ARTI IR IŠ TOLI

Mokytojų studijų savaitėje (1)

Sekmadienį, rugpjūčio 14 d., jo studijų savaitėi vadovas Br. pačiame vidurdienį, iš JAV ir Krokys, linkėdamas būti atviriems tiesai, būti vieningais ten, kur kovojama dėl lietuviškos tautos laisvės. Mokytojų pareiga ne tik mokyti lietuvių kalbos, bet ir ugdyti lietuvius.

Sugiedojus tautos himną, studijų savaitės dalyviams sveikino švietimo tarybos pirm. Br. Juodelis savo ir krašto valdybos pirm. A. Gečio vardu. Jis džiaugėsi, kad daug suvažiavo mokytojų ir jaunimo. Ką dabar savo darbu atlieka mokytojas, tą gau na bendruomenė.

Studijų savaitės dalyviams sveikino švietimo tarybos Rytinio pakraščio insp. A. Masionis, atstovaujantis 11 mokyklų, išsidėčiusių gana tolimuose atstumuose. Tų mokyklų mokytojams Dainava tolokai, mažai atvažiuoja, bet jų vardu linki sėkmingo darbo. Buves pirmosiose dviejose studijų savaitėse, ir po tiek laiko, atrodo, nesilpnėjam nei kokybe nei kiekybe.

J. Damušienė stovyklos administracijos vardu linkėjo, kad darbas būtų našus, poilsis nesudrumstas. Linkėjo visiems gyventi kaip savo namuose, bet jaustis kaip svečiuose.

Atidaromąją paskaitą "Lituanistinė mokykla iš arti ir toli" skaitė švietimo tarybos pirm. Br. Juodelis. Į mokyklas reikia žvelgti iš arti ir iš toli: ar atneša laukiamus rezultatus, ar auklėja naujus darbuotojus spaudoje, organizacijose. Tautinio susipratimo ugdymas yra vienas iš svarbiausių dalykų. Kas iš to, jei išleisim iš mokyklos su puikiausiomis žiniomis, bet ne noro dirbti lietuviškąjį darbą. Senąjį posakį turime perdirbti: "ne mokyklai, bet lietuvių mokomės".

Pasiremiamas statistiniais duomenimis, nurodė, kad iš paskutinių metų tarpe didžiausias mokinių skaičius (2995) buvo 1968-69 m. m., po to kaamet mažėja — maždaug po 5% per metus.

Pranešime apie mokytojų pastebėjo, kad 15% dabartinių lit. mokyklų mokytojų jau jauniausios kartos, du trečdaliai — moterys.

Vakare buvo susipažinimo vakaras, kurį pradėję J. Kromytė, L. Bradūnaitė ir k.

Studijų savaitės pirmąją dieną buvo apie 150 dalyvių. J. Masilionis

SUMUSTINIŲ GAUJA

Policija suėmė vadinamus sumuštinį banditus, kurie ginkluoti užpuldinėdavo McDonald sumuštininių užkandines Illinois valstijoje.

ĮKANDO ŠIKŠNOSPARNIS

E. Fosterj, 66 m. gyvenantį Oak Forest, įkando šikšnosparnis. Dabar jis ima injekcijas nuo pasiutimo.

10% - 20% - 30% pigiau mokėtis už apmokėjimą su užkūno ir mokymu pas
FRANK ZAPOLIS
3204 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. - GA 4-8654

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5 1/4%
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES 7 1/4%
EARN UP TO

see us for **HOME financing.**
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan
212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KARLINSKAS, President Phone: Virginia 2-7707
HOURS: Mon.-Thu. 9-4 Fri. 9-4 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

"Grandinėle" kviečia verpėjų šokiui. Tai vienas iš senovinių mūsų šokių, labiausiai pamėgtas Džukijoje. Laiko ir įvykių tekėjime užmirštas, bet atgaivintas ir 1974 metais pradėtas šokti scenoje. Šokis "Tolkašokio" vardu įtrauktas ir į Grandinėles 1977-78 metų programą. Clevelando šokėjų 25-tųjų metų pirmoji repeticija įvyksta rugsėjo 7 d., 7:00 val. v., E. Cleveland YMCA patalpose. Kviečiami ir nauji šokėjai. muzikantai. Nuotraukoje L. Ziedonytė, L. Balčiūnaitė, R. Motiejūnaitė. Nuotr. Jono Garlos